

Paramaz ve yoldaşlarını anarken... Beyazıt'ta 20 darağacı!

Paramaz, Vanik ve 18 Ermeni devrimci, 1915 yılında, 15 Haziran'ı 16'ya bağlayan gece İstanbul Beyazıt Meydanı'nda asılarak idam edilirler. Paramaz ve yoldaş-

larının hikayesi Türkiye'de 19. yüzyıldan bu yana sistematik olarak uygulanan devrimci önderlikleri imha etmenin ilk halkasıdır. Bunu Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Karadeniz'de boğulması izler.

TKP, 1920'deki kuruluşundan itibaren sistematik bir baskı altında kalır. Derin devletin ilk "faili meçhul" cinayeti Sabahattin Ali olur. TKP nihayet 1951'de tasfiye edilir. **S.12**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2022 / 22
19 Haziran 2022

Kızıl Bayrak

kizilbayrak70.net

Artan baskı ve sömürüye karşı...

Birleşik direniş, topyekun karşı koyuş!

3

GES: Kapitalistlere rant aktarmanın yeni adı...

Bu gidişatı durdurmanın tek yolu, işçi sınıfı ve emekçilerin rejimi tarihin çöplüğüne atması ve soyguncu takımından hesap sormasıdır.

4

Sermaye sınıfının çarkları "tıkırında"

Kapitalist düzeni ayakta tutan işçi ve emekçiler ne zaman kölelik prangalarından kurtulursa, işte o zaman kurtuluşun yolunu açabilir.

21

Güncel durum ve gençlik mücadelesi

Kapitalist sistem gelinen yerde bütün barbarlığı ile karşımızda duruyor ve yıkılmayı bekliyor! Ya barbarlık içinde çöküş ya sosyalizm!

İşçi direnişleri yaygınlaşıyor- B. Bahar

S.8

Lufthansa'da mücadele kazandı

S.16

Kriz derinleşiyor, gerici-faşist rejimin saldırıları dizginlerinden boşalıyor...

Artan baskı ve sömürüye karşı birleşik direniş, topyekun karşı koyuş!

Toplumsal desteği günbegün eriyen ve içindeki çatlaklar giderek belirginleşen gerici-faşist rejim, iktidar gücünü elinde tutmak için saldırılarına hız vermiş bulunuyor. Öyle ki, Erdoğan yönetimi gün aşırı düzen muhalefetine tehditler savuruyor, ilerici-devrimci güçlere ve Kürt halkına sistematik olarak saldırıyor, toplumun nefes borularını tıkamak için deyim yerindeyse her türlü enstrümanı kullanıyor.

Trakya'da ve İstanbul'da HDP'yi hedef alan gözaltı-tutuklama terörü, yine Diyarbakır'da Kürt gazetecilerin tutuklanması, İmralı'ya yürümek isteyenleri hedef alan polis saldırıları ve Meclis Adalet Komisyonu'ndan geçen Sosyal Medya Yasa Tasarısı, iktidarın dizginlerinden boşalan saldırganlığının güncel örnekleri oldu. Gelişmeler gösteriyor ki, içerisinde bulunduğumuz seçim yılında toplumsal muhalefeti ve sokak hareketini hedef alan saldırıların dozu giderek artacak. Zira gerici-faşist rejim, toplumun en dinamik kesimlerine saldırarak bütün bir topluma deli gömleği giydirmeyi, bu yolla yaklaşan seçimleri kendince "güvenceye" almayı umuyor.

***

Bu noktada akıllardan çıkarılmaması gereken temel gerçeklik ise, Erdoğan yönetiminin bu saldırıları kendi seçim hesaplarının yanı sıra, açık sınıfsal bir konum üzerinden işçi ve emekçileri hareketsiz bırakmak bakışıyla hayata geçiriyor olmasıdır. Bu nedenledir ki, ne düzen

muhalefeti ne de TÜSİAD gibi Türkiye'deki sermaye egemenliğinin hatırı sayılır bir kesimini temsil eden kodamanlar kulübü, kendilerine ve sefil çıkarlarına zarar vermedikçe gerici-faşist rejimin keyfi saldırılarını sessizce izlemektedir. Öyle ya, egemen sınıf olarak tüm kesimleriyle burjuvaziyi ürküten şey, krizin yükünü sırtlanmış bulunan emekçi kitlelerin sermayeye karşı harekete geçmesi, mücadeleye atılması ve sokağa inmesidir. Dolayısıyla işçi sınıfını, emekçileri, ilerici-devrimci güçleri ve Kürt halkını hedef alan çok yönlü saldırılara TÜSİAD'ın ya da düzen muhalefetine esasa dönük bir itirazı bulunmamaktadır.

Asıl kaygıları ise, halihazırda çok yönlü krizler içerisinde debelenen sistemin, sermayenin genel çıkarlarına uygun bir çerçevede yönetilememesine ve genel bir çöküş yaşanmasına dönüktür. Özellikle ve öncelikle iktidarın mali politikalarına dönük "eleştirilerinin" temelinde de bu yatmaktadır. Toplumun derinliklerinde biriken öfkenin alabildiğine arttığı bir dönemde para babalarını rahatsız eden şey, gerici-faşist rejimin kendi bekası ve önceliklerine odaklanması, sermayenin genel çıkarları konusunda "rasyonel" bir eğilim içerisine girmemesi, günü kurtarmaya dönük öngörülemez ve belirsizliklerle örülü manevralar yapmasıdır.

TÜSİAD'ın son Yüksek İstişare Konseyi toplantısında dile getirdiği "yol haritası" söyleminin gerisinde de bu kaygılar yer almaktadır. Daha önce "Geleceği inşa" söylemini öne çıkaran kodamanlar,

bu kez burjuva siyasetin tüm aktörlerine çağrı yaparak, sermaye düzeni adına bir "yol haritasına" ihtiyaç olduğuna işaret ettiler. Yüksek enflasyondan, yoksullaşarak büyümekten ve ekonomide "rasyonel politikalara" dönmekten dem vurulan toplantıda "yol haritası" vurgusunun yapılması, sermaye düzeninin ekonomik alanda yaşadığı açmazların ve belirsizliklerin ne denli ağırlaştığını ayrıca ortaya koymaktadır.

Öte yandan, sermayedarlar bir kez daha söz konusu gidişatın sosyal-toplumsal sorunları derinleştirdiğini dile getirerek, bunun sermaye düzenine ödeteceği bedelin de bir o kadar ağır olacağına dikkat çektiler. TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi (YİK) toplantısında konuşan Tuncay Özilhan'ın "Kendi hesabına çalışanların ve ücretlilerin gelirlerindeki gerilemenin nasıl düzeltileceği toplumsal barış açısından sorulması ve cevaplandırılması gereken diğer bir soru... Dengesizlikler tırmanmaya devam eder ve kontrol elden kaçarsa uzun yıllar büyük bedeller ödemeyi gerektiren bir sonuç kaçınılmaz olur" sözleri, olup bitenlerin fazlasıyla farkında olduklarını göstermektedir. Bu, aynı zamanda sermayedarların sosyal patlamadan duyduğu korkunun güncel bir itirafı sayılmalıdır.

***

Krizler derinleştikçe, manevra alanları daraldıkça ve seçim takvimi ilerledikçe gerici-faşist rejimin yeni ve sahte "desantlara" ihtiyaç duyacağı, bununla birlik-

te "terör" demagojisi eşliğinde saldırıların dozunu arttıracağı açık. Önümüzdeki süreçte kirlili ve karanlık provokasyonlara başvurabileceği ise deneyimlerle sabit.

Bu gidişatın durdurulabilmesi ve saldırıların geri püskürtülmesinin biricik yolu ise işçi sınıfı ve emekçilerin merkezinde yer aldığı bir toplumsal karşı koyuştan geçmektedir ve gelişmelerin seyri bunun koşullarını giderek olgunlaştırmaktadır. Gerici-faşist rejimi de düzen muhalefetine de TÜSİAD vb. sermaye örgütlerini de ürküten gerçeklik budur ve rejimin toplumsal mücadele güçlerini hedef alan keyfi ve pervasız saldırıları konusunda birleşmeleri de bundandır. Zira, gün geçtikçe kontrolden çıkan ekonomik-mali krizin emekçilerin omuzlarına bindirdiği yükler arttıkça, toplumun derinliklerinde yer alan fay hatlarındaki enerji de bir o kadar yoğunlaşmaktadır.

O halde yapılması gereken de açıktır. Gerici-faşist rejimin ve sermayenin çok yönlü saldırıları karşısında ilerici-devrimci güçler ve toplumsal mücadele dinamikleri şahsında direnme hattını güçlendirmek, geliştirmek ve alttan alta öfkesi büyüyen işçi ve emekçileri bu hatta kazanmak günün en yakıcı sorumluluğu olarak öne çıkmaktadır. Bu başarıldığı koşullarda krizin çok yönlü faturasına ve artan faşist baskı ve zorbalığa karşı merkezinde işçi sınıfının yer aldığı toplumsal karşı koyuşun dayanakları giderek olgunlaşacak, saldırıları geri püskürtmenin yolu açılacaktır.

Gelir Endeksli Senet (GES)...

Kapitalistlere rant aktarmanın yeni adı

İş başına gelen/getirilen her hükümet, misyonu gereği kapitalist sınıfların çıkarlarına hizmet eder. İşçi sınıfı ve emekçilerin ürettiği değerlerden oluşan 'milli gelir'den sömürücü sınıfların aldığı payı arttırmak ya da en azından korumak için politika geliştirir hükümetler. Sınıf mücadelesinin gelişmesinin her tür kirli, kimi zaman kanlı yöntemlerle engellenmesinin temel nedenlerinden biri de budur. Zira grev yapan, hak arama mücadelesini yükselten emekçilerin her kazanımı, sömürücü kapitalist sınıfların 'milli gelir' pastasında aldıkları dilimleri küçültür.

AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın vesile doğdukça 'yerli/yabancı' sermaye kodamlarına "işçilere grev yaptırmıyoruz" diye vaaz vermesi boşuna değil. Bu sözleri ile onlara, "grevleri yasaklayarak kârlarınızı güvence altına alıyoruz" mesajı veriyor. Son yıllarda ekonomik büyüme kaydedildiği açıklanırken, işçi ve emekçilerin 'milli gelir'den aldıkları payın sürekli düşmesi rejimin izlediği politikaların yarattığı sonuçları gösteriyor. AKP-MHP rejimi kapitalistlerin kârlarını güvence altına almakla yetinmiyor, sürekli olarak arttırmalarını da sağlıyor. Bu rejim sadece grev yasaklarıyla değil, çıkardığı sayısız yasa ve teşviklerle de sermayeye sürekli servet transferi yapıyor. Böylece hem sermaye sınıfına hem uluslararası tekelere, "kimse size bizden daha iyi hizmet edemez" mesajını veriyorlar.

***

Kapitalizmin küresel çapta yaşadığı krizlerin Türkiye'ye yansımaları hafifletmek için bir şey yapmayan AKP-MHP rejimi, kurduğu yağma/talan sistemi ile sömürü ve yoksulluğu günden güne derinleştiren icraatlara devam ediyor. Toplumun geniş kesimlerini yoksulluk, sefalet, eziyet sarmalına sürükleyen rejim, ne pahasına olursa olsun yandaş kapitalistlere servet transferini aksatmıyor. İktidarın imkanlarını bu kapitalist azınlığa rant aktarmak için sefer etmesi rastlantı değil elbet. Zira bu asalak azınlığı besleyen rejim, tersinden de bu 'azgın azınlık' tarafından besleniyor. Yani sermayeye servet transfer eden dinci-faşist rejimin kendisi de devlet imkanlarını talan etmenin yanı sıra bu sermaye grupları tarafından besleniyor.

Bu rejimin farklı adlar altında soygun çarklarını döndürmeye devam etmesi kaçınılmazdır. Vahim boyutlar alan bu gidişatı durdurmanın tek yolu, faturayı ödemek zorunda bırakılan işçi sınıfı ve emekçilerin rejimi tarihin çöplüğüne atması ve soyguncu takımından hesap sormasıdır.

Güya enflasyonu baskılamak için faizleri arttırmayan rejim, TL'nin sürekli değer kaybetmesine neden olan politikaları hayata geçirerek, enflasyonun %100'ü aşmasını sağladı. Uyguladıkları ekonomik politikadan 'dar gelirli hâric' herkesin faydalandığını açıklayan sarayın ekonomi bakanı Nebati, AKP-MHP rejiminin hangi sınıflara hizmet ettiğini patavatsızca ilan etmişti. 20 yıldır işbaşında bulunan, toplumsal meşruiyetini yıllar önce yitiren rejim, çöküş baskısı altındayken bile sermayeye servet transferi için yeni yasalar çıkarmaktan geri durmuyor.

***

Saray rejimi, geçen aralık ayında Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasını başlatarak 'faiz lobisi' diye anılan kesimlere yüksek kazanç elde etme imkanı sağlamıştı. Yiyici takımı hem faiz geliri elde etmiş hem döviz kurundaki artıştan doğan farkı almıştı. Buna rağmen TL'nin değer kaybetme süreci durdurulamamış, dolar yine 17,5 liraya yükseldi. Yani KKM uygulaması, döviz kurlarının yükselmesini ancak kısa bir süreliğine sağlayabilmiştir. Geçen hafta KKM'den daha yüksek

kazanç vaat eden "Gelir Endeksli Senet (GES)" diye bir şey uydurdular.

Borçların çevrilmesi için dövize ihtiyaç duyan rejim, bu yöntemle topladığı para ile vadesi dolan borçları öderken, 'faiz lobisi'ne ise servet transfer etmeye devam etti. Sarayın bakanı tarafından bir gece yarısı Twitter hesabından duyurulan "GES" adlı bu uygulama ile rejime Türk Lirası cinsinden borç para verenlere hem faiz ödenecek hem kâr eden kamu kurumlarından pay verilecek. Sarayın bakanlığı, GES ile sermayedar takımına aktarılacak olan kaynaklara 'kupon' diyor.

***

Toplumun dini inançlarını pervasızca istismar eden saray rejimi, yağmayı/talanı, yolsuzluğu/hırsızlığı olduğu kadar zulmü ve zorbalığı da siyasal islamcı söylemle meşru göstermeye çalışıyor. En azından toplumun belli bir kesimini etkileyen 'din soslu' demagojiye sık sık başvuran AKP şefi, tam bir utanmazlıkla faize karşı olduğunu söylüyor. Hem kurduğu rejimle kendisi ve yandaşları ülke kaynaklarını talan ediyorlar hem faize karşı olduklarını söylüyorlar. Faiz oranını

yükseltmediklerin vaaz ediyorlar. Bundan dolayı TL değer kaybediyor ve milyonlarca emekçi bunun faturasını ödüyor. Oysa onlar farklı isimler KKM, GES gibi adlar altında 'faiz lobisi'ne büyük servetler transfer ediyorlar. Söylemde faiz yerine KKM, şimdi ise GES kelimelelerini kullanıyorlar.

Sahtekarlıkla din istismarı karşımı demagojilere sarılan AKP şefi, 'Nas'a bağlı olduğunu söylüyor. Oysa bu rejim sadece 2021 yılında 180 milyar TL faiz ödemiş. 2022 yılında bu oranın en iyi ihtimalle 240 milyar TL'ye çıkması bekleniyor. Hal böyleyken adam halen Nas diye sayıklayıp duruyor.

Kokuşmuş saray rejiminin ayakta kalması, zorbalığın yanısıra ancak toplumun geniş kesimlerinin soyulmasıyla mümkün olabilir. Dolayısıyla bu rejimin farklı adlar altında soygun çarklarını döndürmeye devam etmesi kaçınılmazdır. Vahim boyutlar alan bu gidişatı durdurmanın tek yolu, faturayı ödemek zorunda bırakılan işçi sınıfı ve emekçilerin rejimi tarihin çöplüğüne atması ve soyguncu takımından hesap sormasıdır.

Sermaye sınıfının çarkları “tıkırında”!

İşçi sınıfının ürettiği tüm zenginliklere el koyan, kâr ve çatışma üzerine kurulu kapitalist sistemde devlet, sermaye sınıfının çıkarlarını savunur. Erdoğan AKP’si de diğer düzen partileri gibi iktidarda kalabilmek için sermaye sınıfını memnun etmesi gerektiğini bilir. Türk sermaye devletinin tüm imkanlarını elinde toplayan gerici-faşist rejim, sermayenin demir yumruğu olarak hareket etmektedir. Bu nedenle krizin faturasını işçi sınıfı ve emekçi kitlelere kesen saray rejimi, kapitalistlerin bu krizlerden her defasında servetlerini katlayarak çıkmasını sağladı. Gelen aşamada gerici-faşist rejim, politikalarıyla “dar gelirliyi” düşünmediklerini, sermayenin çarklarının sorunsuz şekilde dönmesi için uğraş verdiklerini ifade etmekten hiçbir beis görmemektedirler.

Göreve geldiği günden itibaren “veciz” sözleriyle gündemden düşmeyen Saray’ın Hazine ve Maliye Bakan’ı Nurettin Nebati, geçtiğimiz günlerde yine “bir ilke daha imza atma şerefine nail olmuştur”. Bakan Nebati, AKP’nin Kızılcahamam kampında, “Enflasyonla birlikte büyümeyi tercih ettik. Bu sistemden dar gelirli hariç üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar” dedi. Gerici-faşist rejiminin gerçek niyetini yansıtan bu itiraf, gelen tepkilerin ardından alelacele kaldırılarak yerini “yatırım, üretim, ihracat ve istihdam odaklı büyümeyi sağlamak, yüksek katma değerli üretimi teşvik ederek ürettikçe büyümek ve büyümenin getirilerini toplumun tüm kesimlerine yansıtmak” diyerek, papağan gibi ezberlenmiş sözle-

re bıraktı.

Sermayenin semirmesi için enflasyonun bilinçli bir şekilde yükseldiğinin itirafı olan bu sözlerin can yakan yönü ise, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerden gizleme gereği duyulmamasıdır. Yine de bu itirafın toplum tarafından azımsanmayacak derece tepkilere konu olması, saray rejiminin meşruiyetinin tartışılabilir hale getirmektedir. Örneğin, Tüketici Koruma Dernekleri Federasyonu Başkanı Aziz Koçal, “Biz yönetemiyorlar diyorlardı meğer bilinçlilermiş. Tüketicilere, maruz kaldıkları enflasyonun bir sınav olduğunu söylüyorlardı. Şimdi bilinçli olduğunu itiraf ettiler” demesi bu tepkinin yeni bir örneğidir.

Çeyrek asra yakındır Türk sermaye devletini yöneten Erdoğan AKP’sinin, artık iyice zıvanadan çıktığını görmekteyiz. Burjuvazinin işçi sınıfını sömürürken onları kandırmak için ihtiyaç duyduğu argümanları dahi bir kenara bırakarak

her şeyi açıktan ve alenen yapmaktadır. Ortaya koyduğu politikalarla sermaye sınıfının büyümesini ve ihracat rekorları kırmasını sağlayan rejim, toplumu belirsiz karanlığa doğru sürüklemekten bir an için tereddüt etmemektedir. Ayrıca AKP şefi Erdoğan, yüksek enflasyondan belirlenen ve alım gücünü iyice kaybeden işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin gözünün içine baka baka “açlık yok!” deme cüretini gösterebilmektedir. Her biri ayrı bir infial olan ifadeleriyle, altın kaplamalı sarayında bolluk içinde yüzen din istismarcısı gerici-faşist zihniyetin, toplumun acılarından adeta haz aldığı anlaşılmaktadır.

DÜZEN MUHALEFETİ DE AYNI SAFTA!

Millet ittifakı’nda bir araya gelen düzen muhalefeti, söz konusu sermayenin çıkarı olunca gerici-faşist rejimle aynı yerde bulunmaktadır. Bunların canıharş şekilde mesai harcadıkları tek şey,

işçi sınıfının ve emekçi kitlelerinin öfkelerini kontrol altına tutmak, emekçilerin biriken sorunlarını seçimlere havale etmektir. Çarşı-pazar kaynarken yapay seçim gündemiyle toplum adeta meşgul edilmekte ve “sandıkta hesap soracağız” söylemi geliştirilerek emekçiler edilgen kılınmaya çalışılmaktadır. Ayrıca diğer yandan beşli çeteyi ve yandaş sermayeyi hedef tahtasına koyan düzen muhalefeti, katmerli sömürü çarkında işçilerin posasını çıkartan TÜSİAD başta olmak üzere diğer sermaye kuruluşlarına hiç laf etmemektedir. Bu da gösteriyor ki, sermayenin çıkarlarında birleşen düzen muhalefetinin de yaptıkları tek şey sömürü sistemini tekrar restore etmek dışında bir amaç taşımamasıdır.

ÇARKLARIN DÖNMESİNİ SAĞLAYAN İŞÇİ SINIFI DURDURMASINI DA BİLİR!

Yaşadığı dar boğazdan bir türlü çıkış bulamayan işçi ve emekçilerin biriken öfkesi taşmak üzeredir. Lokal düzeydeki işçi direnişleri ve zamlara karşı yapılan irili-ufaklı eylemlilikler dışında mücadelenin genele yayılmaması, yaşanan bu tablonun daha da katlanamaz bir hal almasına yol açmaktadır. İşçi ve emekçiler, tahammül sınırlarını zorlayan sorunlara karşı eylemlilik sürecine girmeden kâbus dolu günlerini geride bırakamaz. Kapitalist düzeni ayakta tutan işçi ve emekçiler ne zaman kölelik prangalarından kurtulursa, işte o zaman kurtuluşun yolunu açabilir. İşçi sınıfı ve emekçiler, birleşik, kitlesel ve militan mücadele hattını izlediklerinde insanca çalışma ve yaşam koşullarına sahip olabilirler.

Kent yağmasına karşı mücadeleye!

AKP işbaşına geldiği 2002 yılından itibaren kentleri, kamusal alanları ve doğayı pervasızca yağmaladı. AKP'nin "çılgın projeleri" inşaat patronlarının iştahını kabartırken, yaşam alanları sınırsız ve geri dönüşümsüz olarak tahrip edildi. Büyükşehirlerdeki arsalar yandaşlara tahsis edildi, rant için emekçi mahallelerindeki dönüşüm projeleriyle insanlar evlerinden ya da ödemeyeceği miktarlarda borçlara mahkûm edildi. Nerde bir yağma, talan, rant projesi varsa altından AKP'ye yakın inşaat patronları çıktı. AKP iktidarı inşaat patronlarına sınırsız kolaylıklar sağladı. Hukukun hiçe sayıldığı onlarca proje 5'li çeteyi büyüttükçe büyüttü.

AYDOS, ÇEKMEKÖY, FETİHTEPE...

Aydos'ta "Millet Bahçesi" için ormanın talanı, Okmeydanı'nda "kentsel dönüşüm" adı altında zorbalıkla insanların evlerinden kovulması, Çekmeköy'de "Pazar yeri" için deprem toplanma alanının ranta açılması AKP'nin kent yağmasına en güncel örneklerden yalnızca birkaçı. Hukuk tanımayan talan projelerini ise ancak halkın çevre mücadelesi durdurabiliyor ya da erteleyebiliyor. Yıkım ve talan projelerine karşı ülkenin her yerinde direnişler yaşandı/yaşanıyor. Bugüne dek onlarca termik santral, maden ocağı, taş ocağı projesi bölgede yaşayanların mücadelesi ile durdurulabildi.

Büyük ve yıkıcı bir depremin bek-

lendiği İstanbul'da deprem toplanma alanları bir bir TOKİ'ye devredilerek üzerine konut yapılırken, son kalan birkaç alandan biri olan Çekmeköy Parkı'nın da yapılaşmaya açılmasına karşı Çekmeköylüler mücadele ediyor. Proje ortaya çıktığından bu yana itirazlarını dile getiren Çekmeköylüler, yıkımın başlaması ile parkta nöbete başladı.

İstanbul'un oksijen deposu olan Aydos Ormanı'nda AKP'li Sancaktepe Belediyesi ile Çevre Bakanlığı'nın iş birliği ile "Millet Bahçesi" adı altında mescit, kreş, büfe, lokanta ve otopark gibi birçok yapı yapılması planlanıyor. Aydos Ormanı'nda ağaç katliamına karşı halk mücadele veriyor. Hukuki olarak da mücadeleyi yürüten bölge halkı iş makinalarının önüne yatarak Aydos'u korumaya çalışıyor.

Okmeydanı'nda bulunan Fetihtepe halkı ise rantsal dönüşüme direniyor. Gidecek yerleri olmadığını belirten Fetih-

tepeliler evlerini boşaltmadığı için elektrigi, suyu polis ordusu eşliğinde kesildi. Elektriksiz, susuz, doğalgazsız bırakılan Fetihtepeliler zorla evlerinde çıkarılmak isteniyor.

İNSANCA YAŞAM MÜCADELESİNİN PARÇASI...

Kapitalist kentleşme insana ve doğaya uyumu değil; en az maliyeti ve en çok kârı esas aldığı için emekçiler, bu düzende sürekli olarak risk ve güvensizlik altında yaşar. İnşaat patronları belediyeler ve bakanlıklar aracılığı ile emekçileri, varsa elindeki avucundakini alarak kentlerin kıyasına sağlıksız yaşam koşullarına iter. Sermaye sınıfı adına ülkeyi yönetenler de bu esasa göre yıllardır her yanı talana açtı. Sermayedarların büyümesi uğruna sistematik olarak emekçilerin yaşam alanları çalındı. Özelleştirmelerin zirve

yaptığı AKP döneminde ülkenin her karıştı satıldı, kamu arazileri sermayeye peşkeş çekildi, yasalar rant politikalarına uyumlu hale getirilerek inşaat sektörü büyütüldü. AKP iktidarının kendi gerici ideolojisine uyumlu olarak kentlerin yapısı sürekli biçimde değiştirildi. Osmanlı kültürünü yansıtan yapılar, devasa camiler, millet bahçeleri, kiraathaneler, mega projeler, vakıflar, AVM'ler vs. bunların örnekleridir.

Sermayedarların ihtiyaçlarına göre kendi rejimini inşa eden ve gerici ideolojisini de bu doğrultuda işçilerin bilincini sersemletmenin bir aracı olarak kullanan Erdoğan rejiminin rant, talan politikaları da doğrudan işçi ve emekçileri etkilemektedir. Bizzat AKP eliyle yaratılan yağma düzeninden hesap sormak da doğal olarak işçi sınıfının insanca yaşam mücadelesinin bir parçasıdır. Sağlıklı, nitelikli, güvenli kentler ve doğayla uyumlu yaşam alanları işçi sınıfının önemli gündemlerinden biri olabilmelidir. Talanın konusunun sadece doğa ve kent olmayıp aynı zamanda emekçilerin fonları ve vergileri olduğu da meselenin bir başka boyutudur. Emekçilerden kesilen vergiler yıkım projeleri üzerinden sermayeye transfer edilmektedir. Geçilmeyen yolların, köprülerin, tünellerin hem maliyeti hem de şirketlerin kârı her koşulda emekçilerin cebinden karşılanmaktadır. Bu alanlardaki mücadelenin önemini işçi sınıfına anlatmak da ayrıca önem taşımaktadır.

Aydos'da doğanın talanına, betonlaşmasına ve ranta açılmasına karşı eylemler sürüyor. Aydos Ormanı Dayanışması bugün ormanın girişinde eylem gerçekleştirdi. Kitle "Nefesine, suyuna, ormanına sahip çık!", "Nefesime, suyuma, ormanıma dokunma", "Aydos ormandır bahçe olamaz" sloganları ile inşaat alanına doğru yürüyüşe geçti. İnşaat alanında basın açıklaması gerçekleşti. "Aydos Ormanı neden Millet Bahçesi olamaz!" denilen açıklamada şunlar ifade edildi: "Her şeyden önce orman bir doğal yaşam alanıdır. Bu doğal döngüye aykırı her faaliyet, içinde yaşayan canlılara zarar verir. Gürültü, aydınlatma, yerini değiştirme, kesme, ağaçların dibini kazma, cendereye alma

"Aydos ormandır, bahçe olamaz!"

geri dönüşsüz tahribat nedenidir flora ve fauna için. Oysa bu orman günlerdir hallaç pamuğu gibi altüst ediliyor. İş makinelerinin gürültüsünden geçilmiyor. Dere yatağını doldurdular. Temizlik adı altında ağaçların arasındaki bodur bitkileri katlediyorlar. Çamlar macera parkı diyerek işkence ile sıkıştırılıyor. Bu ağaçlar enine büyüdüğü zaman, kabuğunu kesip içine işleyecek taktıkları aparatlar. Gövdelerinde açılan yaralar enfeksiyon etkenleri için giriş kapısı olacak. Hepsisi kurumaya başlayacaklar.

Hayvanlar can havliyle ormandan dışarı attılar kendilerini. Bahçelerimizde

yılanlar, daha önce görmediğimiz büyüklerde kelebekler görmeye başladık.

İkinci olarak, etrafta yaşayan insanların arzusu hilafına tamamen hukuksuz bir süreç yürütülmektedir."

"MUHAFAZA ORMANI İSTİYORUZ!"

"Muhafaza Ormanı istiyoruz!" istiyoruz denilen açıklamada şunlar vurgulandı:

"Aydos Ormanı 1. derece sit alanıdır. Tek bir çivi çakılamayacağına dair bilirkişi raporu mevcut olup buna istinaden hem idare mahkemesinde hem Danış-

tayda kazanılmış davalar mevcuttur. Bu davalarla Millet Bahçesinin hiç ilgisi yokmuş gibi büyük bir pişkinlikle ve el çabukluğu ile, OGM tarafından mesire alanı olarak Sancaktepe Belediyesine kiralanmış alana Millet Bahçesi kondurulmaya çalışılmaktadır. Hepinizi bu haksız ve hukuksuz sürece dur demeye, bu katkullinin parçası olmamaya çağırıyoruz. İklim krizi, seller, orman yangınları kapıdayken daha fazla orman kaybetmeye tahammülümüz yok! Millet Bahçesi değil Muhafaza Ormanı istiyoruz!"

Basın açıklamasının ardından eylem bitirilirken, bu daha başlangıç denilerek mücadelenin devam edeceği vurgulandı.

Kumarhanede hep kasa kazanır!

K. Toprak

AKP, adım adım iktidarlaştığı 20 yıllık sürecin en sancılı dönemini yaşıyor. Bugüne kadar köşeye sıkıştığı her durumda toplumu kutuplaştıracak hamlelerle "paçayı kurtarmayı" başarsa da özellikle raydan çıkmış ekonomi politikalarının yarattığı yıkım, bu sefer işini fazlasıyla zorlaştırıyor.

AKP'nin ve tek adam rejiminin yaşadığı itibar kaybının farkında olan burjuva muhalefeti ise, geçmiş dönemlerden farklı olarak onunla aynı yöntemi kullanan, kutuplaşmayı daha da derinleştiren bir siyaset tarzını tercih ediyor. Özellikle AKP'nin yaşadığı toplumsal itibar kaybının temel gerekçelerini oluşturan ekonomik politikalar ve mülteci sorunu hali hazırda burjuva muhalefetinin üzerinde tepindiği öncelikli gündemlerden başlıcaları.

Tersinden ise AKP, aynı Pavlov'un köpeği gibi koşullanmış refleksi ile bir kez daha "terör" ve "dış güçler" masallarını siyasetin ana gündemi yapmaya ve toplumsal denetimi bu yolla yeniden elde tutmaya çalışıyor. Bir yandan hiçbir karşılığı olmayan yeni bir Suriye seferi tartışması, diğer yandan Soylu tarafından örgütlendiği tartışmasız HDP önü provokasyonları, üzerinden bir türlü atamadığı Gezi Direnişi korkusunu bir dış güçler masalının dayanak noktası yapmaya çalışması ve dahası...

Açık ki önümüzdeki bir yıl boyunca, 2023 seçimleri atmosferi kızıştıkça burjuva siyaset arenasındaki bu çatışma daha da derinleşecek. Bugünden adım adım tırmanan bu gerilim burjuva siyaset arenasında kitleleri kendi cephe gerisinde kümelendirmek için daha da kızışacak.

Burjuva siyaset arenasındaki bu gerilim tırmanırken hayat ise durmayacak. Yaşanan ekonomik darboğazı darphaneyi 7/24 çalıştırarak piyasaya para adı altında kâğıt parçaları sürerek, pazar döngüsünü korumaya çalışarak aşma çabası hayat pahalılığını daha da arttırmaktan

Bu düzen bir kumarhanedir. Ve kumarhanede her zaman kasa kazanır. O zaman biz oyunu kumarhanenin dışına taşıyacağız. Emegimiz, onurumuz ve geleceğimiz üzerinden kumar oynamalarına izin vermeyeceğiz. Tek gerçek kavgaya bu kavgadır. Tek gerçek mücadele sınıf mücadelesidir.

ve emekçilerin sefaletini derinleştirmekten başka bir sonuç doğurmayacak.

Bu sefaletin cefasını çekenler ise bir kez daha işçi ve emekçiler olacak. TÜİK'in "resmi" enflasyonu bile dünyada ilk beşe yerleşmiş durumda. Gelir dağılımı eşitsizliğinde ise Türkiye, Fas, Senegal gibi ülkelerden bile daha kötü halde. Son yapılan araştırmalara göre Türkiye'de en zengin %10'luk kesimin toplam gelirden aldığı pay %31,5'e yükselirken, en fakir %10'luk kesimin aldığı pay ise %2,3'e kadar gerilemiş.

AKP'nin bu servet-sefalet kutuplaşmasının başat aktörü olduğu açık. Peki, burjuva muhalefetinin bu açıdan bir çözüm önerisi var mı? Hayat pahalılığını dilden düşürmeyen burjuva muhalefetin gelir dağılımındaki eşitsizliği tersine çevirecek bir vergi politikasını duyan var mı?

Onlar, ancak toplumsal itibarını yi-

tirmekte olan AKP'nin yerine baskı ve sömürü düzeninin iplerini eline almak isteyen birer aç kurt pozisyonundalar. Hoş, isteseler de yaşanan toplumsal sorunlara gerçekçi bir çözüm üretmezler. Ama onlar, zaten kalıcı çözümler üretmenin değil, yaptıkları günübürlük şovlarla toplumun zayıf karnını kaşımanın derindeler. Yönetmeye aday oldukları sömürü düzenleri sıkıntıya düştüğünde ise, bugün kıyasıya birbirini yiyenlerin kanımızı emen bu düzeni korumak için nasıl aynı safta dizildiklerinin ise tarihte sayısız örneği var.

O yüzden bugünden bir kez daha harırlatıyoruz. Burjuva politikalarına dolgu malzemesi olmanın, onların kendi çıkarları temelinde inşa ettikleri kutuplaşmaların bir parçası olmanın bu ülkenin işçisini, emekçisine kazandıracığı hiçbir şey yoktur.

Tek ve gerçek kutuplaşma yaşadığımız tüm toplumsal sorunların kaynağı olan sömürü düzeninin sahibi olan bir avuç asalak ile emeğiyle geçinen milyonlar arasındadır.

Savaşlar silah tüccarları kâr etsin diye çıkıyor. Mülteciler onların hammadde ve pazar alanları üzerinde hakimiyet kurma kavgası yüzünden ülkeden ülkeye sürülüyor. Elimize para verdiklerinde bile cebimizden çok daha fazlasını almak için veriyorlar.

Bu ülkenin gerçeği budur. Bu dünyanın gerçeği budur.

İktidarı ve muhalefeti ile onlar bir ve aynı kutuptalar! Türkü, Kürdü, Arabı, Alevisi, Sünnisi, kadını-erkeği gün doğmadan yola düşen, nefes almak için bile sömürü çarklarının arasına girmekten başka şanssı olmayanlar bir ve aynı kutuptalar.

Bu düzen bir kumarhanedir. Ve kumarhanede her zaman kasa kazanır.

O zaman biz oyunu kumarhanenin dışına taşıyacağız. Emegimiz, onurumuz ve geleceğimiz üzerinden kumar oynamalarına izin vermeyeceğiz.

Tek gerçek kavgaya bu kavgadır. Tek gerçek mücadele sınıf mücadelesidir.

Güngören'de şeriat bildirisi

İstanbul Güngören'de apartman kapılarına şeriat bildirisiyle gerici propaganda yapıldı. "Müslüman olmak neyi gerektirir?" başlıklı bildiriye "laiklik", "demokrasi", "anayasa" gibi kavramlar hedef alınarak şeriat propagandası

yapıldı. Bildiriye yer alan bazı ifadeler şu şekilde:

"1920'lerden sonra hakimiyet, yani emir ve yasak koyma Allah'a değil millete verilmiştir. Türkiye'de şeriat yani Kuran Kanunları değil insanların kendi kafalarından çıkardıkları kanun-

lar geçerli. Demokrasi de laiklik de İslam'a tamamen ters olan küfür sistemleridir."

Aynı bildiri daha önce de İstanbul'un pek çok semtinde ve başka illerde dağıtılmıştı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Krizleri yönetmenin formülü: Kontrollü gerginlik

K. Ali

Emekli Büyükelçi Namık Tan, Artı Tv'de katıldığı 'Odak' programında Türkiye-Yunanistan arasında son haftalarda yeniden gerginleşen ilişkilere dair sorulan bir soruya, iki tarafın da sorunları çözmek yerine 'kontrollü gerginlik' politikasında anlaştıklarını belirterek, Erdoğan'ın 'sorunları' bir iç politika malzemesi olarak kullandığını söyledi. Erdoğan tarafından tırmandırılan gerginliğin temelinde Miçotakis'in ABD'ye yaptığı ziyarette Biden tarafından kabul edilmesinin yanı sıra ABD Kongresi'nde yaptığı konuşmanın coşkuyla karşılanmasının Erdoğan'ı rahatsız ettiğine vurgu yaptı.

Türk ve Yunan egemen sınıfları ekonomik krizlerin derinleştiği, toplumsal sorunlarla baş edemedikleri ve seçim dönemlerinde çözmek yerine buzdolabında muhafaza ettikleri Türk-Yunan 'sorunlarını' kaşıyıp kışkırtarak 'kontrollü gerginlik' politikaları izliyorlar. Milliyetçi söylemlerin dozunu artırarak emekçi halkların dikkatini yakıcı ekonomik sorunlardan dış "düşmana" yönlendirmenin vesilesi yapıyorlar. Böylece 'kontrollü gerginlik' politikaları iki taraf için de oldukça işlevsel oluyor.

2020 yazında Doğu Akdeniz'deki doğal kaynaklar üzerinden iki tarafın da kışkırttığı gerilimlerin çatışmaya dönüşeceği 'beklenirken', Almanya'nın devreye girmesiyle her iki taraf geri adım atmış, başlatılan görüşmelerde gerginliğin dozu düşürülmüştü. Ankara-Atina hükümetleri arasında başlayan görüşmelerin arkasında Almanya olduğu halde, o dönem basında çıkan haberlerde, Türk yetkililerin ikili görüşmelerde Yunanistan'ın Türkiye'ye "üçüncü devletleri taraf

etmeden ilerleme" sağlanması talebinin Ankara tarafından olumlu karşılandığı yazılıyordu.

Özcesi, her iki taraf da emekçi halkları aldatıp milliyetçi hezeyanlarla zehirleyerek komşu ülke halklarının dostluk ve dayanışma zeminini berhava ediyorlar. Tırmandırdıkları gerilimlerin dozunu işlerine geldiği her durumda aldatıcı barışçıl çözüm görüşmeleri yoluyla halkları aldatmanın manivelası yapıyorlar.

Son haftalarda Erdoğan tarafından tarihsel 'düşmanlık'lara da atf yapılarak kışkırtılan Yunan düşmanlığının temelinde dün olduğu gibi bugün de ekonomik ve toplumsal buhranla beş edememe ve yaklaşan seçimlerde iktidarını yitirme korkusu vardır. 1995 sonunda iki ülkeyi çatışmanın eşğine getiren 'Kardak' krizi de derin ekonomik bunalım ve toplumsal çalkantılar döneminde patlak vermişti. Çiller'in sarsılan iktidarını kurtarmak için

'bizde çakıl taşı verilmez' diyerek kurtaçıcı olarak sarıldığı 'Kardak' krizi de iktidarının ve partisinin ekonomik buhranın girdabında un ufak olarak tarihin çöplüğüne atılmasını önleyememişti. Yıkılan Çiller iktidarının yerini emekçi halklar örgütsüz ve dağıntık oldukları için kendi lehlerine çözüme başarısız kalmasını fırsata çeviren egemen sınıflar, yıpranan iktidarı değiştirerek yollarına devam edebilmişlerdi.

Erdoğan, Batı emperyalist finans merkezlerden dilendiği kredileri bulup durumu seçimlere kadar idare edemezse sonunun hüsrana olacağını tarihsel deneylerden biliyor. Saray rejiminin batı emperyalist merkezlerden dilendiği ekonomik ve siyasal destek beklentisinin yeterli düzeyde karşılık bulması bir yana üstüne-üstlük bir de kendi yerine Miçotakis'in Mayıs ayında Beyaz Saray'da ağır lanarak ABD Kongresi'nde ko-

nuşmasına olanak sağlanması Erdoğan'ı hayali-sükûta uğrattı.

Yunan düşmanlığının yanına "NATO karşıtlığı" nı da ekleyerek cami çıkışında Finlandiya ve İsveç'in NATO'ya üyeliğini onaylamayacaklarını açıklayan Erdoğan, batı emperyalist blokunu bir kez daha şaşkınlığa uğrattı. Finlandiya'nın NATO'ya üyeliğini Erdoğan'ın istediğini açıklayan Finlandiya başbakanı, Erdoğan'ın değişen tavrının bir sürpriz olduğunu ve anlam veremediğini söyledi.

Miçotakis'in ABD Kongresi'nde, her iki taraf için de 'kontrollü gerginlik' politikalarının önemli malzemelerinden biri olan Kıbrıs'taki bölünmeden dolayı Ankara'yı suçlayarak, Türkiye'ye F-16 satışının da durdurulmasını talep etti. Erdoğan, bu durumu iç politikada için fırsat çevirerek, "Artık benim için Miçotakis diye birisi yok" diyerek saldırganlık dozunda çıtayı yükseltti. Efes Tatbikatı'nın bu yıl Mayıs ayı sonunda "Efes-2022" adıyla başlaması üzerine militarist kıyafetlerle medyanın karşısına geçerek "Miçotakis diye birinin olmadığı" nı söyleyen Erdoğan, "Kendine gel. Türkiye adaların silahlandırılması konusunda uluslararası anlaşmaların kendine tanıdığı hakları kullanmaktan geri durmayacaktır" diyerek şantaj politikasını militarist tehditle takviye etti. Erdoğan'ın 'Miçotakis çıkışı' ve militarist şantaj ve tehdit Atina tarafından ise Ankara "tüm köprüleri yakıyor" şeklinde değerlendirildi. Böylece Yunanistan'da yaklaşmakta olan seçimler öncesinde içerde milliyetçilik zehriyle Yunanistan emekçilerini zehirlemenin vesilesi yapıldı.

SERMAYE İKTİDARININ ZORBALIĞI ÖZGÜR BASINI SUSTURAMAZ!..

Saraya biat etmeyen gazetecileri 'baş düşman' belleyen AKP-MHP koalisyonu, histerik bir şekilde gerçekleri söyleyen basın emekçilerine saldırıyor. Bu saldırganlık genelde muhalif basını hedef almakla birlikte, Kürt basınının üstüne daha gözü dönmüş bir şekilde gidiyorlar.

Saray rejiminin en belirgin özelliklerinden biri şoven-ırkçılıkla malul olmasıdır. Bu konuda da önceki yönetimleri

Tutuklanan gazeteciler derhal serbest bırakılsın!

fersah fersah geride bırakan bu rejim, sadece Türkiye'de değil bölge genelinde Kürt halkının kazanımlarını ortadan kaldırmak için her yola başvuruyor. Diyarbakır'da onlarca gazetecinin gece yarısı evleri basılarak gözaltına alınması ve ardından tutuklanması, rejimin efendilerini adeta esir alan şoven-ırkçı histerinin vardıdığı boyutu gözler önüne serdi.

8 gün gözaltında tutulan gazetecilerden 16'sı mahkemenin sabaha karşı al-

dığı bir kararla tutuklanarak zindanlara kapatıldı. Aralarında JİNNEWS Müdürü Safiye Alagaş, DFG Eşbaşkanı Serdar Altan, Mezopotamya Ajansı Editörü Aziz Oruç, Xwebûn Yazışları Müdürü Mehmet Ali Ertaş'ın da bulunduğu 16 gazeteci, 'gazetecilik' faaliyetlerinden dolayı, saray rejiminin yargısı tarafından tutuklandı.

Tutuklama kararı, Kürt basını şahsında tüm muhalif basın emekçilerini he-

def alan pervasız bir saldırdır. Zorbaliğa karşı direnerek gerçekleri dile getirmeye devam ettikleri için tutuklanan gazeteci arkadaşlarımız derhal serbest bırakılmalıdır.

Tutuklanan gazeteciler arkadaşlarımızla dayanışma içinde olduğumuzu belirtiyor, zorbaların gücünün gerçekleri dile getirme iradesi karşısında aciz kалаcağını bir kez daha hatırlatıyoruz.

Özgür basın susturulamaz!

Tutuklanan gazeteciler derhal serbest bırakılsın!

Baskıya, sömürüye, yoksulluğa tepki büyüyor

İşçi direnişleri yaygınlaşıyor!

B. Bahar

Ekonomik krizin derinleşmesi ile birlikte çalışma ve yaşam koşulları her geçen gün daha da kötü gidiyor. Gerici-faşist rejim kirli savaş ve saldırganlık politikalarını da devreye sokuyor, bulduğu her fırsatta hakkını arayan ve mücadele eden kesimlere saldırıyor. Adeta baskı, sömürü, yağma ve talan düzeniyle ayakta duruyor. Bu kadar sorun ve saldırının olduğu bugünkü koşullarda, işçi, emekçi ve gençlerin temel gündemini ise geçim sıkıntısı, hayat pahalılığı, işsizlik, geleceksizlik oluşturuyor. Bir çıkış bulamayan pek çok işçi, emekçi ve genç bunalıma sürükleniyor ve intihar ediyor. Ancak öte yanda işçi sınıfı ve emekçiler öfke ve tepki biriktiriyor. Bu öfke ve tepki kendini son dönemde yaygınlaşan işçi direnişleri ve eylemleri olarak dışa vuruyor.

Pandeminin en ağır seyrettiği dönemde ücretsiz izin, Kod-29 vb. saldırılara karşı sendikalı ve güvenceli çalışma talebi ile Sinbo, SML Etiket, Migros, CarrefourSa, Alba, Bayrampaşa Belediyesi gibi pek çok fabrika ve işyerinde direnişler gerçekleşti. Bu mevzi direnişler adeta yaprak kıpırdamayan ve pandemi bahanesi ile baskı ve yasakların arttığı koşullarda gerçekleşti. O dönem belli direnişçilerin yan yana gelme iradesi göstermesi, ilerici ve devrimci kurumlara, sendikalara, işçi örgütlerine ortak mücadele çağrısı yapması anlamlı bir adımdı ve direnişçilerin çağrısı ile İşçi-Emekçi Mitingi düzenlendi.

LOKAL DİRENIŞLERİN TABLOSU

2022 yılının ilk aylarında ise Çimsetaş'ta, Farplas'ta, pek çok kentte çorap fabrikalarında, Aliğa'da gemi söküm işletmelerinde, Yemeksepeti, Getir gibi hizmet sektöründe ve daha pek çok yerde işçiler ve emekçiler direniş ve eylemler gerçekleştirdiler. Yakın zamanda ise Pressan, Sinbo, Yemeksepeti, Acarsoy, EnerjiSa, Amazon, Lezita, TÜPRAŞ, Asen Metal, Ağaç AŞ işçileri direnişe geçtiler. Neşe Plastik, Mutlu Akü işçileri ise grevdeler...

Pressan'da, Ağaç AŞ'de, Yemeksepeti'nde olduğu gibi kimi direnişlerde sendikal bürokrasi ve sarı sendikalara karşı mücadele ediliyor. Çimsetaş, Farplas, TÜPRAŞ gibi örneklerde ise üretimden gelen gücün kullanılarak iş durdurmanın gerçekleştiği direnişler ise sendikal

Tüm fabrika-işyeri temelli örgütlenme girişimlerinde taban örgütlülüğü ve inisiyatif üzerinde yükselen, fiili-meşru mücadeleyi esas alan, sendikal bürokrasiye karşı devrimci sınıf sendikacılığı ilke ve pratiğini hayata geçiren bir perspektifle hareket edilmelidir.

bürokrasi eliyle ya bitirildi ya da sönmülendirildi. Kurye eylemlerinde ise kadrolu-esnaf kurye ayrımı gibi ayrımlarla sınıf bölükleri bölünüp parçalanarak ve birleşik bir mücadele hattı örülmeyerek eylemler giderek sönmüldü.

Kıscası direnişler, DİSK, Türk-İş gibi büyük konfederasyonlara ile TOMİS, DGD-SEN gibi bağımsız sendikalara üye ya da gemi sökümde görüldüğü gibi örgütsüz işçiler arasında yaygınlaşıyor. Lokal direnişlerin tablosu homojen bir tablo sunmasa da ekonomik krizin faturasına karşı yaşanılabilir bir ücret ve güvenceli çalışma, sendikalı olma ve örgütlenme hakkı, kötü çalışma koşullarının düzeltilmesi ile baskı ve mobbing vb. saldırıların son bulması ortaklaşılan talepler olarak öne çıkıyor.

DİRENIŞLERİN İHTİYACI...

İşçi direnişlerinin/eylemlerinin yaygınlaşması sınıf hareketinin geleceği bakımından kritik bir öneme sahip. Sermaye ve onların temsilcisi olan AKP-MHP iktidarının hak-hukuk tanımaz pervasız saldırıları karşısında ancak direnerek kazanabileceğini gösteriyor. Ancak öncü çıkışlar olarak tanımlayabileceğimiz bu

direnişler, bugün için sınıfın geneline yayılan ve harekete geçiren, sınıfa yönelik topyekûn saldırıları püskürtebilen bir kuvvet olmaktan henüz uzak.

Bu tablonun oluşmasında pek çok direnişe öncülük eden Birleşik-Metal, Petrol-İş gibi sendikalara hâkim bürokratik anlayışın büyük bir etkisi olduğu açıktır. Taban örgütlülüklerine dayanmayan, üyelerine sınıf bilinci vermekten ve mücadeleciler bir çizgiden uzak duran bürokratik-uzlaşmacı bir sendikal anlayışla hareket etmektedirler.

Dolayısıyla örgütlenen ve mücadele kararlılığı sergileyen sınıf bölüklerini ileriyeye çekme, sonuna kadar giderek kazanma iradesi gösterme, mevzi direnişleri birleştirip direnişlerin etki alanını ve gücünü büyütme gibi bir hedef ve iddiaya sahip değiller.

Sendikal bürokrasinin bugünkü mevcut tablosu dikkate alındığında onlardan farklı bir beklenti içine girmenin boşa kürek çekmek demek olacağı açıktır.

Dolayısıyla lokal direnişleri güçlendirmek ve yaygınlaştırmak, öncü çıkışları birleşik bir hatta oturmasını sağlamak için ilerici-devrimci güçlere, mücadeleciler sendikalara, öncü-devrimci işçilere ve

emekten yana olan tüm samimi kesimlere önemli sorumluluklar düşüyor.

Pandemide farklı direnişlerin yan yana gelmesi, ilerici ve devrimci güçlerle, sendika-işçi örgütleriyle birlikte hareket edilmesi deneyimi gibi yeni deneyimlerin yaratılması hedeflenmelidir.

İstanbul'da kurulan İşçi-Emekçi Birliği gibi birleşik mücadele zeminlerinin de yer yer direnişlerle dayanışma pratiğine sıkışan tutumlarını aşacak bir duruşun sergilenmesi önem kazanmaktadır.

Bu zeminlerin sınıfa devrimci bir müdahale iradesiyle hareket etmesi ve öncelikle bunun yol ve yöntemlerini tartışabilmesi gerekmektedir.

En önemlisi ise, tüm fabrika-işyeri temelli örgütlenme girişimlerinde taban örgütlülüğü ve inisiyatif üzerinde yükselen, fiili-meşru mücadeleyi esas alan, sendikal bürokrasiye karşı devrimci sınıf sendikacılığı ilke ve pratiğini hayata geçiren bir perspektifle hareket edilmelidir.

Sınıf mücadelesini tek tek lokal direnişlerden çıkararak sınıfın geneline mal edecek ve sınıfa yönelik saldırıları püskürtebilecek bir odağa dönüştürmek ancak devrimci bir sınıf hareketinin yaratılması ölçüsünde mümkün olacaktır.

Kirli savaflara karşı sınıf savaşı!

M. Ural

Dünyada ve Türkiye’de her gün daha da derinleşen ekonomik ve siyasal krizle birlikte işçi ve emekçiler artık çekilmez bir hal alan hayat pahalılığı ile yüz yüzedir. Türkiye’de hemen hemen her gün gelen günlük zamlarla küçük bir azınlık dışında, toplumun büyük bir çoğunluğu yaşamından ödünler vererek yaşamak zorunda bırakılmaktadır. Buna rağmen sermaye iktidarı işçi ve emekçileri bir nebze rahatlamak şöyle dursun, kuyunun daha da dibine sürükleyen politikaları bir bir hayata geçirmektedir.

Bu dönem işçi ve emekçilerin yaşadığı bu ağır sosyal yıkımın sorumlusu kuşkusuz kapitalistlerin yağma ve talan politikaları ile aşırı kâr hırsından başka bir şey değildir. Bu hırs öyle bir şeydir ki milyonlarca insanın yaşamına ve yıkımına neden olsa da artarak sürmektedir. Emperyalist-kapitalist sistem son yıllardaki ağırlaşan bunalımlardan çıkışı, işçi ve emekçilere dayattığı sosyal yıkım ile beraber yağma hareketleri ve hegemonya mücadelesini son hız sürdürmektedir. İşte son zamanda yaşanan ve üç ayı aşkındır Ukrayna’da devam eden emperyalist savaş bunun şu an ki en üst boyutudur.

Emperyalist ülkelerin dünyada son yıllarda artan pazar ve hegemonya kavgası dünyanın birçok yerinde ülkeleri savaflara sürüklemekte, halklarda da onarılmaz yaralar açmaktadır. Türk burjuvazisinin çıkarlarına hizmet eden sermaye devletinin bugünkü sahibi AKP-MHP iktidarı, bu pazar ve hegemonya savaşında son yıllarda gemiyi aızıya almış durumdadır. Suriye, Libya, Irak gibi ülkelerde savaşın bir tarafı olarak sahada yer alırken, Ukrayna’daki savaşla birlikte ortaya çıkan yeni olanak ve fırsatları fazlasıyla kullanma hesabı yapmaktadır. ABD ve Rusya gibi emperyalist ülkeler arasındaki çelişkilere yaslanarak sefil çıkarlarına bir adım daha yaklaşma hevesindedir. Özellikle Ortadoğu’da yayılcı bir histeri ile gözü dönmüş politikalarına hız vermektedir. Son yıllarda gerçekleşen işgal saldırılarına son açıklamalarla bir yenisini eklemek istediğini açıktan ilan etmiştir. Gericici-faşist rejim özellikle Rojava bölgesine saldırı hazırlıklarını ilan ederek, Kürt halkının kısmi kazanımlarına dahi tahammüslüğünü göstermektedir. Bunun gerisinde AKP-MHP iktidarının toplum nezdinde

İşçi sınıfı için bütün sorun, emperyalist-kapitalistler politikalar altında ezilmeye devam mı edecek, yoksa tüm insanlık için kendi sınıfa yakışır bir mücadeleyi mi örgütleyecek!

yaşanan ağır ekonomik krizin getirdiği hoşnutsuzluğu perdelemek ve kendi bekasını sürdürmek istemesinin yattığı bir gerçektir. Ama bu saldırgan politikaları sadece bununla açıklamak asla yeterli değildir.

“SAVAŞ POLİTİKANIN BAŞKA ARAÇLARLA DEVAMIDIR!”

Emperyalist-kapitalist sistemde, emperyalist ve kirli savaflar egemen sınıfların çıkarlarını korumak ve geliştirmek için ortaya koyduğu politikalarının sadece bir aşamasıdır. Bu aşama diğer yolların yeterli gelmediği koşullarda ortaya çıkan ve silahlarla yürütülen bir aşamadır. Tamamen kapitalistlere hizmet eden emperyalist ve kirli savaflar toplum nezdinde meşruluk kazandırılmak için “ülke çıkarları”, “milli güvenlik”, “vatan savunması” gibi argümanlar burjuva medya tarafından yoğun bir şekilde işçi ve emekçilere empoze edilir. MHP gibi faşist bir partinin sözcüsünün “hayat pahalılığı geçicidir ama vatan bakidir!” sözü aslında her şeyi açıklar tarzdadır. Sermaye için asıl olan kendi çıkarlarıdır. Bunun için milyonların çektiği açlık ve yoksulluk onlar için önemli değildir.

Bir taraftan sosyal yıkım saldırıları ile

sömürü katmerleştirilip işçi ve emekçiler daha da yoksulluğa mahkum edilirken, diğer taraftan başlatılan kirli savaflarla yayılcı ve yağmacı politikalar ile “çıkartlar korunup, geliştirilir...” Böylece bir avuç kapitalistin zenginlikleri katlanırken, ülke içindeki milyonlarca işçi ve emekçi yokluk ve yoksulluk ile “savaşın” faturası ödetilirken, “savaşın” diğer tarafındaki halklara ise düşen tek şey kan ve gözyaşadır.

Emperyalist ve kirli savafların bir boyutu ise farklı uluslardan işçilerin arasına, düşmanlık tohumlarının ekilmesidir. Bugün Türkiye’de yaşananlara baktığımızda etnik köken, din-mezhep farklılıkları, siyasi görüş ayrılıkları sürekli kıskırtılıyor ve işçiler sermayenin yağma ve talan politikaları etrafında birleştirilmek için çalışılıyor. Bu durum işçilerin fabrikasında yaşadığı sömürüye karşı girişeceği en ufak bir hak mücadelesinde birleşmesinin önünde engel olarak çıkıyor. Bugün “mülteci sorunu” da bu cephede kullanılmıyor mu? Savaşın ortaya çıkardığı yıkımla ülkesini terk etmek zorunda kalan milyonlarca göçmenin ülkedeki yaşanan hayat pahalılığının sorumlusu gibi bir algı yaratılmak isteniyor. Türkiye işçi sınıfına bu empoze edilmek isteniyor.

KIRLI SAVAŞLARI HAKLI SAVAŞLARA ÇEVİRME!

Tüm bunlara karşı yapılması gereken çok açıktır. Türk sermayesinin çıkarları uğruna yürütülen savaş ve saldırganlık politikalarına Türkiye işçi sınıfı kendi çıkarları doğrultusunda cepheden karşı çıkmalıdır. Bunun için ilk olarak işçi sınıfının dini, dili, ırkı olmaz diyerek bu gerici, “milli” ve şoven politikalara karşı çıkarak, sınıfın enternasyonalist birliğini savunmalıdır. Rusya ve Ukrayna işçi sınıfının çıkarları neyse Türkiye işçi sınıfının da çıkarları aynıdır. Ülke içinde ise Türk ve Kürt işçisinin de çıkarları ortaktır. Türk sermayesinin çıkarları için yürütülen bu kirli politikalar Türk’üyle, Kürt’üyle tüm işçi sınıfını derinden etkiliyorsa, çözüm de buna karşı işçilerin birliği temelinde yürütülecek mücadele olmalıdır. Unutulmasın ki “Başka ulusları ezen ulus özgür olamaz!” Bu sözlere şunu ekleyelim: “Kendi” ulusunun başka ulusları ezmesine göz yuman bir işçi sınıfı ezilmeye mahkumdur.

İşçi sınıfı için bütün sorun, emperyalist-kapitalistler politikalar altında ezilmeye devam mı edecek, yoksa tüm insanlık için kendi sınıfa yakışır bir mücadeleyi mi örgütleyecek!

TÜSİAD kodamanları gidişattan rahatsız!

Bir zamanlar gazete ilanlarıyla hükümet düşüren TÜSİAD uzun yıllar boyunca AKP, son yedi yılda AKP-MHP rejimiyle iyi geçindi. AKP'nin 'sermayeye sınırsız hizmet, emekçilere dizginsiz düşmanlık' politikaları sayesinde servetlerine servet katan kodamanlar, Tayyip Erdoğan'ın azarlarını pek çok kere sineye çektiler. Zira her icraatıyla sermayeye hizmet eden dinci-gerici rejimi rahatsız etmek istemediler. Son yıllarda ise, tek adam rejiminden korktuklarını gösteren birçok olay yaşandı. AKP şefinin kaba-saba azarları kodamanların 'şanına yakışmayan' bir suskunlukla sineye çekildi.

TÜSİAD şefleri kimi zaman utangaç, etliğe-sütlüğe çok bulaşmayan 'nazik' eleştiriler yaptılar elbet. Ancak AKP şefinin kaba bir şekilde azarlayarak yanıt vermesinden çekindikleri için olsa gerek, son yıllarda iyice suskunlaştılar. 'Dostlar alışverişte görsün' türü açıklamalarını ise kendileri dahil ciddiye alan olmadı. Bugün yapılan TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi (YİK) Toplantısı'nda ise, sermaye

kodamanlarından beklenmedik bir çıkış geldi.

Sabancı Center'da gerçekleştirilen toplantının açılış konuşmasını yapan YİK Başkanı Tuncay Özilhan da, kapsamlı bir konuşma yapan TÜSİAD Başkanı Orhan Turan da saray rejiminin gidişatından memnun olmadıklarını dile getirdiler. Saray rejimi ya da AKP-MHP koalisyonunun adları anılmadan söylenenler, sistemin ciddi bir tıkanma içinde olduğu ve bundan duyulan kaygıları yansıttı.

Ekonomiden politikaya, dış siyasetten artan enflasyona, yoksullaşarak büyüme gelir adaletsizliğinin artmasına, yasaklanan konserlerden İstanbul Sözleşmesi'ne, beyin göçünden AB ile ilişkilere kadar birçok konuya değinen sermaye kodamanları, sınıfsal çıkarlarına uygun yeni düzenlemeler yapılmasını talep ettiler. Dikkat çekici olan bir diğer nokta ise, sadece saray rejiminden değil, düzen muhalefetinden de yeni dönem için 'net bir yol haritası' talep etmeleridir.

İşçi sınıfının grev hakkını yasaklarla fiilen ortadan kaldıran, işçilere kölece çalışma koşullarını dayatan, dinci-mezhepçi/ırkçı-şoven ideolojisiyle sınıfı bölen AKP-MHP rejimi, sermaye kodamanları için tam bir 'nimetti.' Ancak kendilerine hizmet eden saray rejiminin yağma ve talandan beslenen mafyatik bir niteliğe bürünmesini de kabullendiler. Dünyada koşulların değiştiği, içeride ise sistemin derin bir kriz ve çürüme içine yuvarlandığı koşullarda, işlerin eskisi gibi devam edemeyeceğini gören TÜSİAD şefleri, belli ki, suskunluk döneminden çıkma arayışı içindeler.

'Yeni döneme' uygun bir 'yol haritası' talep eden Özilhan-Turan ikilisi, saray rejimi ya da AKP şefiyle arayışı bozmadan bu işlerin yoluna koyulmasını istiyor. Ancak bunun mümkün olup olmayacağı henüz belli değil. Zira T. Erdoğan'ın ilk tepkisi yine bilindik türden oldu. TÜSİAD şeflerini hedef alan AKP şefi, "Bunlar CHP

ağızı" diyerek 20 yıldır hizmet ettiği kapitalistlere yüklendi. "Ey TÜSİAD... Be zavallı... Kafaya bak... Ey TÜSİAD'ın başına gelen beyefendi; dış politikada sen bize ders veremezsin. Sen daha çıraksın, kalfa dahi olamadın" gibi ifadeler kullanan Erdoğan, "akıllarını başlarına almadıkları sürece iktidarın kapısından içeri giremezler" dedi.

TÜSİAD ne erken seçim istedi ne saray rejiminin istifasını. Ancak rejimin 'yeni döneme uygun yol haritası' oluşturması ve sermaye kodamanlarının önerdiği politikaları uygulaması mümkün değil. Zira toplumsal desteğini yitiren rejimin elinde şiddet araçlarından başka bir şey kalmadı. Böylesi rejimlerin kendi sefil bekaları için zorbalıkla yola devam etmek dışında bir seçenekleri olmuyor. AKP şefinin azarlamaların karşı alacakları tutum, TÜSİAD şeflerinin saray rejimi karşısındaki duruşlarında bir değişiklik olup olmadığı hakkında fikir verecektir.

Solufert'te gerçekleşen temsilcilik seçimleri üzerine

Bin bir türlü düzmeceyle patronun istemediği Serdar Gür arkadaşımızın işten çıkarılmasının ardından Solufert fabrikasındaki temsilcilik seçimleri gerçekleşti. Tam sonuçlara dair henüz net bir açıklama yapılmamış olsa da işçilerden yansıyanlara bakılırsa eski baş temsilci Oktay 60 oy olarak yeniden seçildi. Onunla birlikte davranan Ali 50 oy, Serdar Gür ile seçimlere birlikte girmeye hazırlanan, işten atma saldırısından sonra öteki aday çekildiği halde seçimden çekilmeyen Kenan 40 oy aldı. Öteki temsilci adayı ise Serdar Gür'ün işten atılmasından sonra seçimin meşruiyetinin kalmadığını söyleyerek seçimlerden çekilmişti. Buna rağmen isminin aday pusulasında olması tepkiye neden oldu. Baş temsilci durumu pusulanın önden basılmış olması ile izah etmeye çalışırken, Serdar Gür'ün atılmasının hemen arkasından temsilcilik seçimlerinden çekildiğini açıklayan birinin adının neden pusulada bulunduğu, eğer onun ismi bulunuyorsa Serdar Gür isimimin neden bulunmadığı başka bir şaibe konusu olarak ortaya çıktı. Tem-

silcilik seçimlerinin yapıldığı gün banka promosyanlarının ödenmesi, genel müdürün bölümleri dolaşarak olumlu bir hava çizmeye çalışması, sendikanın herkesi oy kullanmaya davet etmesi ve böylece yapılan boykot çağrısını kırmak için baskı yaratılması yapılacak temsilcilik seçimlerinin aslen işçinin iradesini kırmaya dönük bir saldırı dışında anlam ifade etmediğini gösteren yeni olgular oldu.

Petrokimya İşçileri Birliği olarak yaşanan sürecin içerdeki örgütlülüğe zarar vermemesi için elimizden gelen bütün dikkati gösterdik. Petrol İş Sendikası şu ana kadar atılan bir temsilci adayına sahip çıkmak için hiçbir şey yapmazken böyle şaibeli bir seçimin gerçekleştirilmesinde hiçbir beis görmedi. Aksine oy kullanılmasını isteyen bir tutum gösterdi. Oysaki ortadaki tablo çok açıktır. İçerde sağlanılmaya çalışılan birlik, hâkim kılınmaya çalışılan gerçek bir sendikal örgütlülük patronun saldırıları ile akamete uğratılmıştır. Onlarca işçinin oy kullanmamasına rağmen gerçekleşen seçimlerden çıkan temsilciler ne yazık ki patro-

nun diğer adaylara saldırısı ve kendilerini desteklemesiyle seçilebilmişlerdir. Petrol iş sendikası Aliağa şube tüm bu yaşananlara görmezden gelerek ortak olmuştur. Daha yeni örgütlenmiş ve oldukça kötü bir sözleşmeye imza atmış bir fabrika için yapılabilecek bütün hata ve kötülükler gerçekleşmiştir. Elbette ki tüm bunların ve yaratılan baskı ortamının etkisinin farkındayız. Buna rağmen ortaya atılan yalan ve dedikoduların etkisinde kalarak bu gayri meşru seçimlere giderek oy kullanan arkadaşları da masum sayamayız. İçerde oynanan oyunun aslında herkes farkındadır. Baskı göğüslenemediği için ya üç maymun oynanmakta ya da „canım illa da vardır bir şey“ demenin ötesine geçilememekte patronun yalanları dilden dola dolaştırılmaktadır. Neyse ki sınıf mücadelesi en büyük öğreticidir. İşten atmaya tepki olmasın diye takılan güler yüzlü işçi dostu patron imajı geçen sefer olduğu gibi bu sözleşme sürecinde yerle bir olacaktır. Seçilen yeni temsilcilerin ne yapacağını da hepimiz göreceğiz. Ancak bir defa ipler patrona kaptrıldı mı

böylesi hikâyelerin sonu bellidir.

Tüm baskılara rağmen dik duran, bu yalan kampanyasına destek vermeyen, gayri meşru seçim oyununa alet olmayan arkadaşlara gelince onlar merak etmesin gerçeklerin muhakkak ortaya çıkma gibi bir huyu vardır. Hepsi ortaya çıkacak, kim haklı, kim haksız daha net görülecektir. Bu arkadaşlarımızın yapması gereken kendi iç birliklerini yeniden kurmak, yaşananlar ne olursa olsun bu kampanyada bilinçli bir şekilde başrol oynayanlar hariç diğer arkadaşlarını kazanmaya çalışmaya devam etmek, kendilerinin de fikri alınarak hazırlanan sendikal programın hayata geçmesi için mücadeleye devam etmektir. Sınıf mücadelesi uzun solukludur ve henüz hiçbir şey bitmiş değildir. Birliğimiz yalnız Solufert'te değil tüm işyerlerinde, örgütlülüğün ve mücadelenin güçlendirilmesi için çalışmalarına devam edecektir.

Yaşasın örgütlü mücadelemiz!

Koç Holding aynasında sermayenin ikiyüzlülüğü

B. Erener

Koç sermayesi uzun yıllardır çeşitli reklam projeleri, sivil toplum örgütleri ile yürütülen kampanyalar ve yardım projeleri ile kendini topluma ülkesi için çalışan bir güç olarak göstermeye çalışıyor. Her yıl yeni kampanya ve sosyal projeler ile karşımıza çıkan Koç sermayesi, bu bakışını “yüce ataları ve kurucuları” Vehbi Koç’tan aldığı söylüyor.

“EN ÖNEMLİ SERMAYEM İNSAN KAYNAĞIMDIR”

İlk bakıldığında Vehbi Koç’tan ulvi ve insanları değiştirmeyi hedefleyen bir söz alıntılı olduğunu düşünebilirsiniz. Esas sermayesinin canlı emeği gün ve gün sömürmek, kölelik koşullarını dayatmak olduğunu bilinmese etkilenmemek elde değil! Türkiye’de kapitalizmin Amerikan sermayesinin girişiyle büyümeye başladığı bir dönemde serpilip ve Türkiye işçi sınıfının sırtından akıl almaz bir servete ulaşan ve her dönem mevcut hükümetler fark etmeksizin pastadan en büyük payı alan Koç Holding’in sermayesinin “insan kaynağı” olduğunu dile getirilmesinin de şaşılacak hiçbir şey yok...

Sermayenin örgütlediği sürekli yardı-

ma muhtaç olma hali

Koç sermayesi geçmişten öğrendiklerini geleceğe uygulamak konusunda problem yaşamıyor. Toplumsal ve tarihi olaylara dair reklam kampanyaları düzenliyor, kadınlara, engellilere, yardıma muhtaçlara, mültecilere sürekli yardım elini uzatıyor.

* 2012 yılından bu yana tüm şirketlerinin ve markalarının engelli dostu olacağını duyurmuş.

* Ford Otosan ise “Ülkem için engel tanımıyorum” kurumsal-sosyal sorumluluk kampanyası kapsamında, 9 farklı ilde, toplam 9 okulu engelli öğrenciler için uygun hale getirmek üzere yenileyeceğini dile getirmiş.

* TÜPRAŞ’ta ise plastik kapaklar toplanarak engelli bireylere yönelik tekerli sandalye kampanyası düzenlemiş.

* Koç Üniversitesi ise engelli bireyleri barınma, akademik yaşama katılımı adına düzenlemeler yaptığını açıklamış.

* TÜPRAŞ TİS raporunda ise;

Toplu İş Sözleşmesi kapsamında; işe alımda eşitlik (cinsiyet eşitliği) ve kapsayıcılık yaklaşımı (din, dil, ırk ayrımı yapılmamış, engelli çalışan alımları vb.) uygulanacağı söylenmiş.

* Son olarak, kadın işçilerin iş yaşamına etkin katılımı için Koç sermayesi defalarca kez farkındalık projeleri gerçekleştirmiş.

Bir kısmını yukarıda yazdığımız sosyal yardımlaşma ve dayanışma kampanyalarına baktığımızda Koç’un ezilen ve ayrımcılığa uğrayan kesimler karşısında ne kadar duyarlı bir yerde durduğunu düşünmemek elde değil! Ya aynanın diğer yüzünde ne var!

TÜPRAŞ’ta gerçekleşen işten atma saldırısı, Koç’un bu konudaki tüm ikiyüzlülüğünü gözler önüne seriyor. İşten atma saldırısına hedef olan işçiler arasında özellikle engelli işçilerin tercih edilmesi ve yapılan müzakerelerde bu işçilerden verim alınmadığının ifade edilmesi, çizilmeye çalışılan bu duyarlı sermaye imajını yerle bir ediyor. Ve şu soruyu akla getiriyor: “Tüm bu imaj çalışmalarına, kampanya ve pazarlama yöntemlerine rağmen, bu pervasızlık neden yapıyor?” Çünkü bu işler böyledir. Sermaye ne kadar yardımsever görünürse görünsün, işçinin onun gözünde zerre değeri yoktur. Önemli olan tek şey çarkların dönmesi, sömürünün devam etmesidir. İşçi sınıfı ilihine kadar sömürülürken yapılan

yardımlar, bağışlar, “sivil toplum” etkinlikleri ise, tam da bu sömürü düzeninin gerçeklerinin üstünü örtmek içindir.

Yapılan tüm bu kampanyaların vergi indrimi kapsamında olduğunu da biliyoruz. Daha ötesi topluma verilen mesajlarda Koç’un ülkesi için her şeyi yaptığı mesajı ile sömürünün üzerini kapatmayı çalıştığı açıktır. Ford’da MESS ile kol kola açlık sınırını dayatan, TÜPRAŞ’ta engelli işçileri hedef alan, Arçelik’te kadın işçilere mobbing ve sömürüyü dayatan Koç, bu kampanyalar ile gerçeği gizleyemez. Her şey gün gibi açıktır. Koç Holding yıllardır Türkiye işçi sınıfı üzerinden zenginliğine zenginlik katmaktadır. Bizlerin emekleri üzerinden elde ettiği tüm bu zenginliği, yine bu gerçeği üzerini kapatmak için kullanmakta, yalanlarını büyük projeler ile süslemektedir.

Elbette topluma ve işçi sınıfına dayatılan sürekli yardıma muhtaç olma hali işçi sınıfı tarafından mutlaka dağıtılacaktır. Yeni bir dünya yaratıldığında, Koç’un sömürü ülkesinin yerini işçilerin sömürüyü yok ettiği ve yardıma muhtaç bırakılmayan toplumsal bir düzen kurulacaktır.

Pressan işçileriyle dayanışma etkinliği

Pressan fabrikasında sendikalaştıkları için işten atılan ve bu saldırıya karşı direnen işçilerle dayanışmak için “Emeği, onuru ve geleceği için mücadele eden Pressan işçileriyle dayanışmaya!” şiarıyla etkinlik gerçekleştirildi.

“Bu gidişata dur demek istiyorsak, yüzümüzü sınıfa dönmeliyiz”

TOMİS üyesi Pressan işçileriyle dayanışma etkinliği açılış konuşmasıyla başladı. Direniş sürecinin özetlendiği açılış konuşmasında şunlar vurgulandı:

“Pressan fabrikasında gerçekleşen direniş, tıpkı Greif işgali, Sinbo direnişi, Kavel direnişi ve daha birçok işçi direnişleri gibi sınıf mücadelesinde sınıfın kendi gücünü görmesi açısından önemli bir adımdır.

15- 16 Haziran Direniş’inin 52. yıl dönümündeyiz... Bu şanlı direniş, bizlere birlik olup fiili-meşru mücadele hattıyla işçi sınıfının neler başarabildiğini tarih

bize gösterdi. Bugün ırkçı saldırılar, kadın cinayetleri, mezhepsel ayrımcılıklar gibi toplumun her kesimine dönük saldırılar artarak devam ediyor. Ekonomik sorunlar başta olmak üzere her türlü sorunu yaratan kapitalist sistemdir. Eğer bu gidişata “dur” demek istiyorsak, yüzümüzü işçi sınıfına dönmeliyiz, işçi sınıfının verdiği mücadeleyi büyütmeliyiz. Ayrıca sınıfın içinde sermaye uzantılı ihanetçi sarı sendikalara karşı mücadele etmekten başka çaremiz yoktur.”

Sinevizyon gösteriminin ardından sözü Pressan direnişçileri adına Bülent Karadere aldı. Karadere “Direnişçi arkadaşım Selçuk Çelik’in babaannesinin rahatsızlığından kaynaklı bugün aramızda değil ama sizlere bol bol selamları var”, Selçuk Çelik için moral alkışı isteğiyle devam etti.

Karadere konuşmasında direnen Acarsoy işçileri, Mutlu Akü işçileri, Ye-

meksepeti işçisi, EnerjiSA işçileri, Neşe Plastik işçileri ve Sinbo direnişçilerini selamlayarak sarı sendikalara karşı mücadelenin öneminden bahsetti ve şunları dedi:

“Direnişimiz boyunca bizleri yalnız bırakmayan vekillerimizi, kurumları, siyasi partileri de selamlıyorum, direnişimiz kazanımla sonuçlanıncaya dek devam edecektir.”

Ardından Pressan fabrikası TOMİS baş temsilcisi Aykut Purhan fabrika içerisinde baskıya, mobbinge rağmen sendikal faaliyete devam ettiklerini, Pressan yönetiminin işçilerden zorla e-devlet şifrelerini isteyerek suç işlediklerini, kendi istedikleri sendika dışında hiçbir sendika kabul etmeyeceklerini ifade etti.

İşçilerin Birliği Derneği’nden bir kişi şiir dinletisi sundu ve ardından Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası adına Dilbent Türker konuşma yaptı.

Türker şunları ifade etti:

“TOMİS 2015’te Metal Fırtınası’nda sermayeye aynı zamanda sendikal bürokrasiye karşı kurulan bir sendikadır. Sendikamız sarı sendikalar gibi sadece üye yaparak kendini var etmez. Söz, yetki, karar işçilerindir anlayışıyla hareket eder. Yakın zamanda Sinbo’da, Pressan’da bu anlayışla hareket ettik. Sinbo direnişinde bu saldırıyı geri püskürttük.”

Devrimci Gençlik Birliği’nin hazırladığı şiir dinletisi ardından Yemeksepeti direnişçisi Doğu Yılmaz, HDP Milletvekili Züleyha Gülüm, Damal Dernekler Federasyonu Başkanı Güner Kökat’da söz alarak Pressan işçilerinin yalnız olmadıklarını ifade etti. Emek dostlarımızın hazırladığı müzik dinletisiyle halaylar çekildi. Etkinliğe katılan kurumlar şöyle: Kaldıraç, İşçi Emekçi Birliği, TİP, HDP, Partizan (Özgür Gelecek), Köz, ESAS-DER, Damal Dernekler Federasyonu, Avcılar Kültür ve Dostluk Derneği, Yemeksepeti direnişçisi Doğu Yılmaz, BDSF, DGB, DEV TEKSTİL

KIZIL BAYRAK / ESENYURT

Paramaz ve yoldaşlarını anarken...

Beyazıt'ta yirmi darağacı!

Baki Duman

“Biz proleterler için güzel ve belli tek bir amaç var: şimdinin çürümüş cemiyet teşkilatını temelden devirip yerine bizimkini, sosyalizmi tesis etmek!”

Vanik bu sözleri, savaş dolayısıyla Osmanlı ordusunda askere alınıp subay eğitimine gönderilmeden hemen önce yazmıştı. Kısaltılarak aşağıya aktarılan sözler ise Paramaz'ın, Osmanlı egemenliği altındaki halkların o günün koşullarında kardeşçe yaşaması için yaptıklarını anlatıyor:

“Ermenilerin ve Türklerin kardeşliğini sağlamak için ne kadar enerji tükettik, ne çok acı çektik. Güven yoluyla birbirimizi yükseltmek için evimden ve ailemden uzun yıllar ayrı kaldım. Yıllar sonra geri döndüğümde kızım beni tanımadı.

“Yalnızca olağanüstü çabalarımızı yok saymakla kalmıyorsunuz, bilinçli olarak bizi imha etmeye çalışıyorsunuz. Doğuda Batı medeniyetinin tohumlarını yedertmek istedik. Siz ise bundan dehşete kapıldınız ve bizi kırmaya başladınız. Suç ve baskıyı desteklediniz. Her türlü protesto biçimini susturmayı denediniz. Anayasanın bize tanıdığı hakları kullanmayı denediğimizde, bizi yasaların sağladığı korumanın dışında bıraktınız. Partimiz, 1908 Meşrutiyet ilanı akabinde kabul edilen anayasa temelinde, toplumsal yararlılığı, amacı ve programı devletin işçileri Bakanlığı tarafından kabul ve onay görmüş, resmi kaydı yapılmış bir partidir. Oysa siz şimdi aynı işçileri Bakan'ın talimatıyla partimizi yasadışı ilan ediyor, bizi imha etmeye çalışıyorsunuz. Biliniz ki, Ermenilerin imha edilmesi bütün Türkiye'nin yıkımı demektir. Bu yıkımın acısı nesiller boyunca sürecektir.”

Paramaz, Vanik ve 18 Ermeni devrimci, 1915 yılında, 15 Haziran'ı 16'ya bağlayan gece İstanbul Beyazıt Meydanı'nda asılarak idam edilirler. Paramaz ve yoldaşlarının hikayesi Türkiye'de 19. yüzyıldan bu yana sistematik olarak uygulanan devrimci önderlikleri imha etmenin ilk halkasıdır. Bunu Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Karadeniz'de boğulması izler. TKP, 1920'deki kuruluşundan itibaren sistematik bir baskı altında kalır. Derin devletin ilk “faili meçhul” cinayeti Sabahattin Ali olur. TKP nihayet 1951'de tasfiye edilir.

Ardından “71 Devrimci Hareketi'nin

Paramaz ve yoldaşlarının hikayesi Türkiye'de 19. yüzyıldan bu yana sistematik olarak uygulanan devrimci önderlikleri imha etmenin ilk halkasıdır. Bunu Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Karadeniz'de boğulması izler.

önderleri çatışmalarda, işkencelerde ve darağaçlarında katledilir. Henüz yeni bir filiz olan Kürt devrimci önderliği, Dr. Şivan ve yoldaşlarının tasfiyesi, aynı dönemde bu zincirin halkalarına eklenir.

Osmanlı'da ve onun devamı olan burjuva cumhuriyetinde aynı gelenek sürdürülür: Filiz halinde devrimci önderlikleri öncelikle ve özellikle imha etmek!

Paramaz ve yoldaşlarının imhası da, Ermenilere dönük büyük kırım sürecinde devrimci önderliğin ilk elden tasfiye edilmesidir.

20 devrimcinin asılması: Büyük acıların işaret fişeği

1908 yılında iktidar olan İttihat ve Terakki partisi, 1911 yılından itibaren Anadolu'yu Ermeni ve Süryani gibi halklardan arındırma planları yapmaya başlar. Planın ilk adımı, 1887 yılından beri Ermeni halkının devrimci öncüsü olan Sosyal Demokrat Hınçak Partisi'ni (SDHP) etkisiz hale getirmektir. Paramaz ve 19 yoldaşının katledilmesi yüzyılı aşkın süredir ağır

bir insani utancın nedeni olan olayların işaret fişeği olur. Bu olayın neredeyse yüz yıl boyunca karanlık kalmasının asıl nedeni, Paramaz ve yoldaşlarının siyasal konum ve kimliğidir. Açığa çıkan gerçekler, Paramaz ve yoldaşlarının temsil ettiği Ermeni devrimcilerin, Osmanlı İmparatorluğu bünyesinde kardeşlik ve sosyalizm davasının ilkleri olduklarını ortaya koymaktadır.

20'ler olayının en dikkat çekici yanı, Ermeni halkının insani, kültürel ve maddi yıkımıyla sonuçlanarak Anadolu'da yok edilmesi anlamına gelen 1915 olayları başlamadan önce, devrimci önderliğinin ilk hedef seçilmesidir. Sızdırılmış ajanlar, muhalif bir partide iç ihaneti örgütlenmesi, legalizm bataklığının boğucu zemi-ni dikkat çeken hususlardır.

Paramaz gemiden iner inmez Arşavir Sahakyan'ın göstermesiyle polis takibine alınır.

AJANIN MİLLETİ YOKTUR, HİZMET ETTİĞİ SINIF VARDIR!

II. Enternasyonal çizgisindeki Sosyal Demokrat Hınçak Partisi (SDHP) 1913

yılı sonlarında Köstence'de bir kongre gerçekleştirir. Bu kongrede iktidar gücü olan İttihat ve Terakki'nin 1911 yılından beri Anadolu'yu Ermenilerden arındırma planları masaya yatırılır. Ermenilerin kırılması ve ölüm yolculuklarına çıkarılmasına karşı yapılması gerekenler saptanır. 1909 yılında legale çıkan partinin yeniden yeraltına geçmesi kararlaştırır. SDHP'nin önder kadrolarından Madteos Sarkisyan (Paramaz) kongre kararları gereğince, bir dizi ön görüşmeden sonra, Mısır'ın Kahire kenti üzerinden İstanbul'a gelir. Paramaz zaman kaybetmemeleri gerektiğinin bilincindedir. Geç kalındığına dair kaygıları vardır.

Paramaz gemiden iner inmez Arşavir Sahakyan'ın göstermesiyle polis takibine alınır.

Sahakyan partiye sızdırılmış Ermeni bir ajandır. İttihat ve Terakki iktidarı bu ajanın verdiği raporla, SDHP'nin yeraltına çekilerek, Ermenilerin ölüm yolculuklarına gönderilmesini boşa çıkartmaya

çalışacaklarını öğrenir. SDHP'nin devrimci kadroları böylelikle öncelikli hedef olurlar. Bu hedefe dönük olarak polis ve hafiyeler oluşturulur.

Takibi yoğunlaştıran polis bir süre sonra harekete geçer. Ermeni devrimcilerle dönük büyük bir operasyon başlar. Partinin 120 üyesi kısa sürede yakalanır. Bu yakalananların içinde Paramaz'ın dışında partinin etkin kadrolarından Dr. Benne, o sıralar askerde olan gençlik önderlerinden Keğam Vanikyan, genç önderlerden işçi Yervant ve Türklerle ilişkiler uzmanı Hampartzum Boyacıyan da vardır.

İHANETE ÇIKAN YOL!

Arşavir Sahakyan'ın “tehdit ediliyorum” şikayetleri üzerine tutuklananların sayısı 120'nin üzerine çıksa da, sonuçta tutuklu kalanların sayısı 46 kişiye iner. Paramaz daha önce Van'daki yargılanması sırasında (1897) rüşvetin Osmanlı adalet sisteminin vazgeçilmez bir parçası olduğunu vurgulamıştır. Aynı sistem bu olayda da çalışır. Sayınının 46'ya düşmesinin nedenlerinden biri budur. Canı pahasına rüşvet vermeyi reddeden Şebinkarahisarlı Karnig idam sehпасına götürülürken, bu utancı görevlilere hatırlatır: “Ey katiller! Eğer istediğiniz 30 lira rüşveti ödeseydim beni serbest bırakacaktınız değil mi?”

Partinin Türklerle ilişkiler uzmanı Hampartzum Boyacıyan gibi bazı tanınmış üyeleri de kısa sürede serbest kalırlar. Bunun nedeni bilinmese de, yüzyıllık deneyimden biliyoruz ki, bu pekala da Boyacıyan ve arkadaşlarına partinin legale çıkarılmasındaki hizmetlerinin karşılığında verilmiş bir ödül olabilir.

Tutuklanan, ağır işkencelerden geçirilen ve darağacına gönderilenler, partinin devrimci kanadının mensupları, yani partinin yeraltı temelinin korunması gerektiğini savunulardır. 1909 yılında partinin legale çıkmasının yolunu açanlar, dava sürecinde devrimci kanadı suçlayarak onlardan olmadıklarını açıklayıp dururlar. Sayınının 100 küsurdan 46'ya düşmesinde bu tutumun payı büyük olur. Boyacıyan ve arkadaşları mahkeme sürecinde yaptıkları açıklamalarla Paramaz ve yoldaşlarının durumunu zora sokmakla kalmazlar, onların döne döne ağır işkence-

lere tabi tutulmalarına da sebep olurlar. Sonuçta idam kararlarında ajanların ve objektif olarak itirafçı konumunda olanların ifadeleri dayanak işlevi görür.

DÜZMECE MAHKEME

Tümüyle göstermelik bir yargılamayla iş kılıfına uydurulur. Çünkü o yıllarda Ermeni halkının hakları Avrupa'da siyasi ve diplomatik görüşmelerin konusudur. Bu nedenle İttihat ve Terakki yönetiminin, içlerinde uluslararası planda tanınmış devrimcilerin olduğu Paramaz ve yoldaşlarını o günün koşullarında yargısız infazlarla yok etmeleri kolay değildir. Bu nedenle İttihatçı polis şefleri ve savcılar, Ermeni devrimcilerin İttihatçı şeflere suikast planları yaptıklarını ileri sürerler. Ama ajan ve itirafçıların ithamları dışında ortaya konulan bir kanıt yoktur.

Kanıtı ihtiyaç da duyulmaz. 22 devrimciyi idam etmek için gizli tanık kullanılır. İtirafçıların ifadeleri esas alınır. Uydurulmuş suikast senaryoları yazılır. Bunlar yeterince ikna edici görünmeyince, Arşavir Sahakyan'ın gizli tanıklığı deşifre edilir ve mahkeme salonuna getirilerek konuşturulur.

İktidar partisi gizli kongre yapıyorsa! Bir iktidar partisi gizli kongreler yapıyorsa, gizli eğitim kamplarında kelle kesen caniler yetiştiriyorsa, tonlarca silah kayıtsız dağıtıyor ve geri toplamiyorsa, biliniz ki “derin devlet” çok özel planları hayata geçirme hazırlıkları içindedir. İktidar partisi İttihatçıların 30 Eylül 1911'de Selanik'te yaptıkları gizli kongrenin gösterdiği biricik gerçek budur.

Kimi tarihçilere göre çoğu Türk kökenli olmayan İttihatçıların “Türk olduklarını keşfettikleri” gizli kongre, Ermeni ve Süryanilerin içinde olduğu Müslüman olmayan halkların yerleşim yerlerini boşaltarak yerlerine Türk vatandaşları yerleştirme kararı alır. Plana göre Kürtler de “gavur”lara karşı harekete geçirilecektir.

Olayların gelişmesi göstermiştir ki, İttihatçılar, devrimcileri etkisiz hale getirmeksizin Ermeni halkını direnişsiz ölüm yolculuklarına gönderemezlerdi. Kırılan ya da göçertilen Ermeni halkının mallarına, yerlerine, yurtlarına konmaları kolay olmazdı. Çünkü devrimciler halkların tarihinde ırkçılığa, barbarlığa, zulme, kırılmaya ve sürülmeye karşı hep barikat

olmuş, kimi zaman halkları büyük tehlikelerden korumuşlardır.

Sosyal Demokrat Hınçak Partisi'nin devrimci kanadının aynı rolü oynama ihtimali çok büyüktür. Kimi İttihatçılara yönelik suikast planları yaptıkları iddiasıyla tutuklamalara gerekçe üretilir. Bu yaygınlıkta tutuklamalar, 1915 yılında Ermenilere yapılacakların ön hazırlığı, “keşif kolunun yaptığı ön temizlik”tir.

Göstermelik yargılama sonucunda çıkan karar 22 Ermeni devrimcinin idamıdır. SDHP'nin önderi Sabah Gülyan ve ileri kadrolarından Verastad yakalanan adamları için onların dosyası ayrılır. Madteos Sarkisyan (Paramaz), Agop Hazaryan, Kapril Keşişyan, Simbat Vartan, Rupen Karabetyan, Dr. Benne, Armenak, Abraham, Agop Açıkbaşyan, Hrant Karakani, Bogos, Agop Basmacıyan, Thomas, Yermiya, Mıgırdiç Yeretsyan, Kegam, öğretmen Panover Yervant, Ohannes Yergazaryan ve Karnik adlı devrimciler idam edilmek üzere zindana kapatılırlar.

“DEVRİMCİLER ÖLÜME BÖYLE GİDER!”

Devrimciler hep kendilerine yakışır bir şekilde darağaçlarına yürümüşlerdir. 20'ler bunun yeni bir örneği olur. Paramaz darağacına götürülürken, Giordano Bruno gibi, “ölümümü bildirirken çok korkuyorsunuz” diyerek cellatlarını aşağılar. Kafkaslar'dan Anadolu'ya, Mısır'dan Avrupa'ya kadar pek çok yerde özgür ve kardeşçe bir yaşamın peşinden koşan, aydınlık ile karanlık, bilim ile cehalet arasındaki savaşa her yerde katılan Paramaz, gerçekte Bruno'nun kendisidir.

Dini tören için hazır bulundurulmuş Kumkapı papazlarından D. Kalusd Bogosyan'ın tanıklığına göre, 20'lerin devrimci duruşunu yönlendiren Paramaz'dır.

Onlara “Yoldaşlar, başımız dik gideceğiz, yiğitçe!” diye seslenir.

19 kişiden oluşan koro, karşılık verir: “Yaşasın Özgürlük, Yaşasın Ermenistan!”

Paramaz ve yoldaşları bir ölüp bin doğan geleneğinin çocuklarıdır. Tıpkı Bruno, Nesimi, Seyh Bedrettin, Pir Sultan gibi..

“Biz yirmileri asabilirsiniz ama bilin ki arkamızdan yirmi binler bizleri takip edecek” diyen Dr. Benne, mücadeleye Julius Fuçik olarak geri döner.

Onlar yerine göre bir İtalyan, bir İranlı, Ermeni, Kürt ya da Üç Fidan'ımız

Deniz, Yusuf ve Hüseyin gibi Türk olarak doğarlar. İşçi Yervant tıpkı Pir Sultan gibi türkü söyleyerek darağacına gider. Cellatların “sus” bağırtılarını duymaz bile. Türküsüne yalnızca, “siz sadece bizim vücudumuzu yok edebilirsiniz, fakat inandığımız fikirleri asla. Yarın Ermenilik özgür ve sosyalist Ermenistan'ı selamlayacaktır” diye haykıran Paramaz'a eşlik etmek için ara verir.

Ajan Arşavir Sahakyan'a suikast düzenleme iddiasıyla tutuklanan partinin gençlik kolundan Hrant Yeghavyan, duruşları karşısında irkilen subaya “Neden irkildin? Devrimciler ölüme böyle yürür” dedikten sonra, yoldaşlarının ortak son haykırışına eşlik eder: “Yaşasın Sosyalizm, Yaşasın Ermenistan!”

Devrimciler ölüme böyle giderler!

Arkalarında, işkence altında, mahkeme salonunda ve darağacında bugüne kadar bilinmeyen manevi değerleri büyük siyasal bir hazine bırakarak!..

İTTİHATÇILARIN İŞLERİNİ KOLAYLAŞTIRAN ADIM: LEGALLEŞME

Sosyal Demokrat Hınçak Partisi, 1887 yılında Cenevre'de Devrimci Hınçak Partisi (DHP) adıyla illegal kurulur. 1909 yılında yaptığı kongrede, o dönemin II. Enternasyonal partilerince yaygın biçimde kullanılan “Sosyal Demokrat” ön ekini alarak, ismini Sosyal Demokrat Hınçak Partisi (SDHP) olarak değiştirir.

İstibdat döneminin bu partisi Kafkasya, İstanbul ve Anadolu'nun değişik kentlerinde gizli örgütler oluşturur. Hınçak (Çan) isimli parti gazetesinin yanı sıra, Gayzt (Kıvılcım) adlı bir de gençlik dergisi çıkarır. Yeraltı yayınına mahalli alanlarda kullanılan parti, İstanbul'da da Nor Aşkharh (Yeni Dünya) adıyla işçilere, öğrencilere ve aydınlara seslenir.

Kuruluşundan 1908 yılına kadar illegal kalan, birçok direnişe önderlik eden ve arada ciddi kayıplar vermekle birlikte yayılarak gelişen SDHP, II. Meşrutiyet'in ilanından sonra bir iç tartışma sürecine girer. Yasaların tayin ettiği sınırlar içinde çalışan, İttihatçılarla iyi ilişkilere sahip öteki Ermeni örgütü olan Taşnakların geniş Ermeni kitlelerini etkilemeleri ve hızla kitleselleşmeleri, Hınçak partisi içinde basınca dönüşür ve tartışmayı ayrıca kö-rükler. Legal imkanların etkili kullanımı

yerine partinin legale çıkması tartışması, SDHP'nin 1909'da yaptığı 6. Kongre'nin en önemli gündemi olur. Çıkacak olan karar ise SDHP'nin devrimci-sosyalist kadınının akıbetini tayin eder.

İttihatçılar, 1913 yılına kadar Taşnaklarla iyi ilişkiler kurup yıllarca onlarla ortak hareket ederlerken, Hınçaklara karşı hep düşmanca bir tavır sergilerler. Bu bir sınıf tutumudur ve karşılıklı sahip olunan bir duygudur. İttihatçılar'ın Hınçaklara iyi görünerek onları legalleşmeye teşvik etmeleri de yine bir sınıf tutumudur. İktidardaki İttihatçılar, SDHP'nin Türklerle ilişkiler uzmanı Hampartzum Boyacıyan'la yaptıkları görüşmelerde onu cesaretlendirirler. İttihatçı bakan SDHP'nin yasallaşmasına hiçbir güçlük çıkarmaz. Devrimci bir mevzi tümüyle açıktır artık.

SDHP'nin 6. Kongre'sinin oturumlarındaki tartışmalarda, partinin liderleri Sabah Gülyan ve parti önderlerinden Paramaz, Meşrutiyetin yarattığı ortama güvenerek legale çıkmanın, illegaliteyi tümüyle terk etmenin budalalık olacağına ısrar ederler. Paramaz, Jön Türkleri Abdülhamid'den daha tehlikeli bulur. İttihatçıların abartılı vaatlerinin Ermeni hareketinin gücünü bölmek ve Ermenileri boşa düşürmek amacı taşıdığına vurgu yapar. Paramaz'a göre İttihatçıların sözlerine asla güvenilmemelidir.

Ulusal bir parti olarak SDHP'de güç dengesinin öteki yanını, Hampartzum Boyacıyan ile birlikte Hmayak Aramyan ve Nerses Zaharyan tutarlar. Bunlar başkent İstanbul'daki ilişkilere daha hakimdirler. Taşnakların durumundan etkilenen taban ilişkilerinin siyasal bilinç ve deneyim düzeyi, legalistlerin işini kolaylaştırır. Legalistlere göre, Taşnaklar örneğinde görüldüğü üzere, illegal konum gelişmeyi engelleyen bir sonuç yaratır. İttihatçı iktidarla birlikte gizli kalmanın bir anlamı kalmamıştır.

Sonuç olarak "Emekçi halkın elinden anayasal haklar alınmadıkça, parti yasal temelde faaliyet göstermelidir" tezi benimsenir.

Osmanlı Ermenilerinin temsilcileri ile partinin önderliği arasında ideolojik, siyasal ve sınıfsal karşıtlığı olan söz konusu karşı karşıya geliş bir kopmaya yol açmaz. Paramaz ve Sabah Gülyan, partinin bölünmemesi adına, birkaç yıl sonra bir tür intihar girişimi olduğu anlaşılacak olan legalleşmeye rıza gösterirler. Parti tümüyle legale çıkar.

SDHP, dört yıl sonra 1913'te Köstence'de yaptığı kongrede, yeniden illegaliteye geçme kararı alır. Ama iş işten geçmiştir. Partinin kadroları, çalışma tarzı, kitle ilişkileri, kullandıkları mekanlar ve olanaklar, tümüyle açıktır. SDHP'nin devrimci önderlerinin kısa vadede yapı-

bilecekleri bir şey kalmamıştır. Legalizm tasfiye zemini olma işlevini yerine getirmiştir. Oysa buraya yılları bulan çabaların, ödenen büyük bedeller ardından gelinmiştir.

OSMANLI'DA ÖZGÜRLÜK RÜZGARLARI

Marks ve Engels'in 1848 tarihli Komünist Manifesto'su, "Avrupa'da bir heyula kol geziyor, komünizm heyulası" sözleriyle başlar. Aynı yıllarda yaşlı kıtanın önemli bir bölümünü hala da işgali altında tutan ve bir halklar hapishanesi olan Osmanlı İmparatorluğu'nda ise sömürgeci egemenlik altındaki halkların estirdiği bağımsızlık rüzgarları eser. Kapitalist gelişmenin yarattığı ulus devlet olma süreci etkisini Osmanlı egemenliği altındaki topraklarda da gösterir. Avrupa'yı baştan başa saran sosyal mücadelelerin tetiklediği bağımsızlıkçı hareketlerin yol açtığı büyük sarsıntılar dönemine girilir.

1870'li yıllara gelindiğinde İmparatorluk, Bosna-Hersek'ten Bulgaristan'a, Sırbistan'dan Karadağ'a, Girit'ten Tunus'a, Kıbrıs'tan Ermenistan'a kadar birçok cephede sömürge halkların demokratik mücadelelerinin büyük baskısı altındadır. Osmanlı İmparatorluğu sürekli toprak ve siyasal prestij kaybetmekte, hızla uçuruma doğru yuvarlanmaktadır. "Yenilikçi fikirler taşıdıkları" iddiası taşıyan "Genç Osmanlılar /Jön Türkler", egemen ulus adına Osmanlı İmparatorluğu'nu dönüştürme misyonuyla, muhalefetin etkili gücü olarak bu süreçte ortaya çıkarlar. Muhalefetin baskısı kısa sürede sonuç verir.

Osmanlı Mebusan Meclisi 20 Mart 1877'de açılır ve 14 Şubat 1878'e kadar

çalışır. Bu, Osmanlı'da kısmi de olsa bir demokratikleşme dönemidir. Demokratik adımların muhalif ve bağımsızlıkçı hareketleri geliştirdiği gerçeğini gören padişah II. Abdülhamit, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşını gerekçe gösterip meclisi kapatır. Demokratik açılımlar daha başlamadan son bulur. Özgürlükler tümenden kısıtlanır. Yasaklar, hapis ve sürgünler birbirini izler. II. Abdülhamit'in başlattığı ve yaklaşık olarak 30 yıl sürecek olan koyu bir istibdat dönemi böylece başlar.

İstibdat yönetimi altında sürgüne gönderilen ya da zindandan kaçan muhalifler ya Avrupa'ya gider, ya da Selanik ve Kahire gibi kentlerde kümeleşirler. Muhalif örgütlenmeler de buralarda ortaya çıkar. Avrupa toprakları o dönem siyasal toparlanmayı beslemeye müsaittir. 1909 yılında Sosyal Demokrat Hınçak Partisi (SDHP) adını alacak olan Devrimci Hınçak Partisi, Ermeni Devrimci Federasyonu-Taşnaksutyun ve İttihat ve Terakki bu süreçte etkin siyasal güçler haline gelirler. *

İTTİHAT VE TERAKKİ

Jön Türkler 1870 yılından beri Osmanlı İmparatorluğu içinde aktif bir güçtür. 1889'da "Tıbbiyeli öğrenciler" ile başlayan İttihat-ı Osmanî Cemiyeti, Avrupa'daki Jön Türkler'in de katılımıyla kısa sürede büyük bir muhalefet hareketine dönüşür. Bu aşamadan sonra muhalif kesimlerin büyük bölümünü inisiyatifli altında toplar. 1902'de Paris'te "Osmanlı Liberalleri Kongresi" adı altında gerçekleşen toplantı, İttihat ve Terakki'nin etkisi altında yapılır. Kongreye Türk, Arap, Rum, Ermeni, Arnavut, Çerkez ve Musevi asıllı temsilciler katılır.

Katılımcılar arasındaki ciddi fikir ayrılıklarına rağmen İttihat ve Terakki'nin başını çektiği muhalifler, 27 Aralık 1907'de Paris'te yeni bir kongre toplamayı başarır. Kongreye İttihat ve Terakki, Teşebbüs-i Şahsi ve Adem-i Merkezîyet, Ermeni Taşnaksutyun, Mısır Cemiyet-i İsrailiyesi, Ahd-ı Osmanî Mısır Cemiyeti ile Ermeniler ve Araplar tarafından yayımlanmakta olan bazı gazete ve dergi temsilcileri katılır. Kongredeki asıl yenilik ise çoğu asker olan, içlerinde Balkan asıllılar olduğu halde kendilerini Türk tanımlayanların kurduğu Osmanlı Hürriyet Cemiyeti'nin kongreye İttihat ve Terakki'nin bir bileşeni olarak katılımıdır. Tarihçiler bunu Selanik ve Paris gruplarının buluşması olarak tanımlıyorlar. Bu buluşma II. Meşrutiyet'e giden yürüyüşü hızlandırır. İttihat ve Terakki despotik Abdülhamit saltanatına karşı silaha sarılır.

Bu isyan karşısında II. Abdülhamit 23 Temmuz 1908'de Meşrutiyeti yeniden ilan etmek zorunda kalır. Kânun-i Esasiye, otuz yıllık despotik dönemin ardından, 24 Temmuz 1908'de yeniden uygulanmaya konulur. Meclis-i Mebusan uzun bir aradan sonra yeniden toplanır. İttihat ve Terakki Cemiyeti artık iktidar güçüdür. Kurulan hükümet yeni açılımlar yapar, basın üzerindeki yasak ve sansür kalkar. Dernek ve siyasi partilerin kuruluşu üzerindeki yasak son bulur. Örgütlenme ve gösteri özgürlüğü tanınır.

Özgür, eşit ve kardeşçe yaşam için: Devrimci Hınçak Partisi (DHP)

DHP 1887 yılında Cenevre'de kurulur. Cenevre'deki Ermeni devrimciler, 19. yüzyılın yılların ikinci yarısında Avrupa'yı baştan başa etkisi altına alan marksist sosyal demokrat hareketle ilişkiye girerler. Bu hareketin etkisi altında devrimci

Hınçak Partisi'ni (DHP) kurarlar. DHP, Kafkaslar, Anadolu ve Rumeli'de örgütlenir. 1909 yılında yaptığı kongreyle yasallaşma kararı alarak, adını Sosyal Demokrat Hınçak Partisi (SDHP) olarak değiştirir.

DHP kuruluşundan itibaren Ermeniler içinde etkin biçimde çalışan bir parti olur. Paramaz (Madteos Sarkisyan), Osmanlı Ermenileri adına 1896 yılındaki Van olaylarının ardından tanınmaya başlar. 1896 yılında Ermeniler ile Osmanlı kolluk kuvvetleri arasında çatışmalar yaşanır. İngilizlerin araya girmesiyle çatışmalar durdurulur. Anlaşmaya göre, bin kişilik Ermeni savaşçıları güvenli bir biçimde İran tarafına geçebilecektir. Ancak bu kuvvet yolda pusuya düşürülür ve imha edilir. Bu olay üzerine Paramaz, Van'a toparlayıcı kadro olarak gelir ve ardından yakalanır. Van mahkemesindeki ünlü savunmasını da bu yargılanma sürecinde yapar.

Ermeni devrimci Madteos Sarkisyan'ın (Paramaz) yöneticisi olduğu SDHP, Anadolu'nun doğusu ve batısında, nihai amacını sosyalizm olarak açıklayan ilk örgütlü güçtür. Bir halklar hapishanesi olan Osmanlı İmparatorluğu'nda, bütün halklara eşit, özgür ve kardeşçe bir federasyon formülü, yine ilk kez DHP/SDHP tarafından dillendirilir. Devrimci Hınçak Partisi marksist hareketten önemli ölçüde etkilenen, sosyalist söyleme sahip çıkan ulusal devrimci bir parti olarak doğar. Ermeni yurtseverlerin bir bölümü ile Ermeni devrimci sosyalistlerinin partisidir bu.

Devrimci Marksizmin en temel yaklaşımlarından biri, burjuva mülkiyet düzenine son vermektir. DHP-SDHP'nin programında burjuva mülkiyet düzeninin ortadan kaldırılması yer almaz. Program, kapitalist sömürü ve devlet eliyle yapılan soygunları mümkün mertebe sınırlamayı öngörür. Bu temel ayırım noktasını gözetmeden, genel söylemleri üzerinden SDHP'nin marksist bir parti olduğunu söylemek gerçeği ifade etmez.

Osmanlı İmparatorluğu, tıpkı dönemin Çarlık Rusyası gibi, bir "halklar hapishanesi"dir.

Lenin, Çar'ın yönettiği Rusya'da proletarya partisinin örgütlenme ilkelerini ortaya koyarken şunları yazar:

"Ezilen ulusların sosyalistleri, ezilen ulusun işçileriyle ezen ulusun işçilerinin tam ve kayıtsız şartsız birliğini, örgütsel birlik dahil olmak üzere, savunmalı ve uygulamalıdır. Bu olmadan, burjuvazinin her türden entrikaları, kalleşlikleri ve hileleri karşısında proletaryanın bağımsız siyaseti savunulamaz ve işçi sınıfı, öteki ülkelerin işçileriyle sınıf dayanışmasını gerçekleştiremez." (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, Sol Yayınları, 8. Baskı, s.128)

Devrimci Hınçak Partisi, bir halklar

hapishanesi olan Osmanlı İmparatorluğu'nda, Doğu ve Batı'daki Ermenilerin özgürlüğe kavuşturulması, birleşik ve bağımsız bir Ermenistan'ın kurulması için mücadele eder. Leninizmin aksine, DHP için öncelikli olan, proletaryanın bağımsız siyaseti değil, fakat Ermenilerin ulusal birliğidir.

Devrimci marksist damar, SDHP içinde güçlüdür. Lenin'in, Beyaz Ordu'nun Simbirsk'ten (Ulyanovsk) temizlenmesi vesilesiyle yapılan törende, Paramaz ve 19 yoldaşının anısına topluluğu beş dakikalık saygı duruşuna davet etmesi, bu açıdan dikkate değerdir.

Lenin törendeki konuşmasında şunları söyler:

"Daha dün 15 Haziran 1915'te kardeşim, yoldaşım Paramaz, 19 sosyalist aydın yoldaşıyla birlikte Osmanlı'nın başkenti İstanbul'un Sultan Beyazıt meydanında darağacına çıkarıldı. Heyhat! Sevgili Paramaz şimdi aramızda değil ama onun fikir yoldaşı, Kızıl Ordunun bugünkü kumandanı Hayg Bijişkyants ve Samara kentinin belediye reisi yoldaş Kay bizimle." (Aktaran Kadir Akın, Ermeni Devrimci Paramaz, 3. Baskı, s.220)

Leninist damar, DHP/SDHP'nin hiçbir zaman dar ve ilkel bir milliyetçi çizgi izlememesinin nedenini açıklar. Paramaz ve yoldaşları egemen ulus konumundaki Türk ulusundan ilericiler başta olmak üzere, Kürt, Arap, Rum, Ermeni, Arnavut, Çerkez, Musevi vb. halkların ilericileriyle ortak davranmaya önem verirler. Ermeniler kadar öteki halkların demokratik, sosyal ve ekonomik istemlerini dile getirir ve ortak mücadeleden yana olurlar. SDHP'nin nihai hedefini, "Ermeni halkı ve ülkesinin sosyalist örgütlenmesi" olarak ifade etmesi, yine marksist hareketin etkisine sıkı sıkıya bağlıdır. Ancak, Ermeni halkı için "siyasal özgürlük ve ulusal bağımsızlığın kazanılması" hedefi, harekete asıl karakterini verir. Bu ulusalcı bakış, DHP-SDHP çizgisinin eylem ve söyle-

minin ruhunu belirler.

Ulusal bir çizgiye sahip olan Devrimci Hınçak Partisi bir yeraltı örgütü olarak doğar. İttihat ve Terakki gibi egemen ulus burjuvazisinin temsilcilerine her dönem mesafeli durur. Sabah Gülyan ve Paramaz'ın 1909'daki 6. Kongre'de illegal temele özel vurgu yapmalarının sırrı da, onların özünde Lenin'in yoldaşları olmalarıyla bağlantılıdır. Partinin düzen içi bir konumlanışı tercih etmesi ise, partinin politik çizgisi ve bileşimindeki güç dengeleriyle alakalıdır. Leninist damarın görülüp ulusal damarın unutulması, ya da tersi, yanlış sonuç ve önermelere götürür. DHP/SDHP'nin pratik politikası, Ermeni halkının ulusal talepleri kadar alt sınıfların hak ve istemleriyle de ilgilidir. İşçi grevleri ve köylü hareketlerinde tuttuğu yer, DHP'yi ilkel milliyetçi bir çizgiden ayırmaktadır.

Ezilen bir ulusun mensupları olarak, ulusal söylemleri demokratik bir muhteva taşır. DHP, hiçbir dönem öteki halklara karşı düşmanca duygular içinde olmaz. Tersine, kardeşçe bir söylem için üzerine düşeni yerine getirmeye çalışır. Fakat kardeş halkların, özellikle Türkler ve Kürtlerin, onları yeterince dinledikleri ve anladıkları söylenemez. Ermeni devrimcilerinin söylemi ulusal ve dinsel önyargı duvarlarına çarparak etkisiz kalır. Halbuki Ermeni devrimcileri, Madteos Sarkisyan (Paramaz) üzerinden, daha 1897 yılında Van'da mahkeme karşısına Osmanlı'nın hakimiyeti altındaki halkların kardeşçe yaşamalarının formülünü açıklar:

"Bizim istediğimiz eşitlik, biz katı milliyetçi değiliz, bizim talebimiz Ermeni, Türk, Kürt, Alevi, Laz, Yezidi, Süryani, Arap ve Kiptilerle birlikte eşit koşullarda yaşamaktır. Bir devrimci olarak bu hedefe ulaşacağımıza inanıyorum." (age, s.57)

Paramaz, Van mahkemesindeki ünlü savunmasını şöyle sürdürür:

"Bizi ihtilalci olmaya mecbur eden nedir? Dinlemek istemez misiniz Reis

Bey? Eğer mesleğinizin gereğini yerine getirecekseniz, bizleri dinlemek zorundasınız Reis Bey. Bizi ihtilale mecbur eden şey, Türk Hükümetinin inanılmaz zulmü olmuştur. Bu direniş geleneği, yüzyıllar boyunca yaşanan süreçlerin ürünü olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Devletin zulüm geleneğine karşı bir tepkidir. Bu gelenek hayatın gerçeklerinin ürünüdür." (age, s.58)

"Bizler, milliyetçi değiliz, 'millet gayreti' tarafından yönlendirilmemekteyiz. Bizler, şoven milliyetçiler değil, halk dostlarıyız. Biz milliyetçi bir hükümlünlüğün aynı düzeni devam ettireceğini biliriz. Bizim talebimiz Ermenistan'ın bütün sakinlerinin, Ermeni'nin, Kürt'ün, Türk'ün, Arap'ın, Laz'ın, Çerkez'in, Süryani'nin, Yezidi'nin ve Mıtrıb'ın kendi iradesi ve oyuyla kendi yöneticilerini seçmeleridir. Biz bu geleceği Ermenistan'ın bütün sakinleri için, bütün Osmanlı halkları için talep ediyoruz." (age, s.64)

Komünistler, Paramaz'ın yukarıdaki taleplerini elbette desteklerler. Sosyalizmin amacı elbette ki ulusal çitleri güçlendirmek olmayacaktır. Tersine, uluslar arasındaki eşitsizlikleri yok ederek, onları bütünleştirmek olacaktır. Komünistlerin Lenin tarafından zamanında formüle edilen ve tarihin sınavından geçerek doğruluğu kanıtlanan politikası şudur:

"Nasıl ki, insanlık, sınıfların ortadan kalktığı döneme ancak ezilen sınıfın diktatörlüğünün sürdüğü bir geçiş dönemini aşarak ulaşabilirse, ulusların kaçınılmaz olan bütünleşmesine de ancak bütün ezilen ulusların kurtulduğu, yani ezen ulustan ayrılma özgürlüğüne kavuştuğu bir geçiş dönemini aşarak varabilir." (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, Sol Yayınları, 8. Baskı, s.127-128)

Paramaz'dan aktarılanlara bu gözle bakılmalıdır.

Ulusal bir parti olarak DHP/SDHP çizgisinin erdemi, ilkel milliyetçi bir çizgiye düşmemesi ve Ermeni halkının geleceğinin sosyalizmde olduğunu, mülk sahibi sınıfların olası gerici tutumlarından korkmadan, açıkça dile getirmeleridir.

* Kimilerinin "sağcı ve milliyetçi", kimilerinin "marksist" olarak tanımladığı, kendisini sosyalist ama Bolşevik karşıtı gören Ermeni Devrimci Federasyonu-Taşnaksutyun 1913 yılına kadar İttihatçıların koltuk değneği işlevi görür. İttihatçıların iktidarını sağlamlaştırma ve devrimci Hınçakların akibetinde, bu hareketin de ciddi bir sorumluluğu vardır. Devrimci Hınçaklar tasfiye edildikten sonra sıra onlara gelir. Taşnak yöneticiler bunu fark ettiklerinde artık çok geçtir. "Taşnakların artık yapacağı bir şey yok" demeleri de bu sürecin doğal bir sonucu olur.

Gategourmet'da (Lufthansa) mücadele kazandı...

İşçi sınıfının enternasyonal birliği kazandı!

Gategourmet'da (Lufthansa) uzun süreli bir mücadele ve sınıf sendikacılığı ilkelerine dayalı bir eksenle, işçi sınıfının enternasyonal birliğinin de bir sonucu olarak elde edilen kazanımları üzerine Gategourmet'da çalışan öncü bir kadın işçi ile konuştuk...

- Bir önceki seçimler sürecini ve hak gasplarını biraz anlatır mısınız?

Bir önceki seçimler 2018'de oldu ve 311 oyla çoğunluğu sağladık. Fakat patron bizim dışımızdaki üç ayrı listeyi birleştirerek istediği insanları yönetime getirdi. Ve seçim sonrasında "Enternasyonal" liste olarak bize "artık işiniz bitti!" tehditleriyle naralar attılar.

2018'de yönetime gelenler, ilk iş olarak işçilerin Lufthansa yönetimine karşı açılan davaları tek tek geri alarak patron yanlısı temsilciler olduklarını bir kez daha ispat ettiler. Böylelikle Lufthansa işçisi için sancılı ve zor bir döneme girmiş olduk. Bu seçimlere yapılan önce -4 yıllık süreçte- "işçi fazlalığımız var", "firma kapanacak" vb. bir dizi söylemlerle işçileri belirsizlik ve endişe içinde bıraktılar.

Fakat Enternasyonal Liste'nin öncü işçileri olarak pandemi sürecinde işçi arkadaşlarımızla sürekli bir araya gelerek sorunlarımızı konuştuk, firma satılırsa, işçi atılırsa neler yapmamız gerekir üzerinden birçok bilgilendirme toplantıları yaptık.

SORUNLARIMIZ ORTAK, ÇÖZÜMÜ DE ORTAK!

- Pandemi döneminde ve Lufthansa'nın satılmasıyla ne tür hak gaspları yaşadınız?

Pandemi süreci devam ederken 2020 sonunda Lufthansa Gategourmet firmasına satıldı. Bir yıl eski haklarımızdan yararlandık. Bu bir yıl içinde özellikle 30-35 yıllık işçi arkadaşlarımız "ne olacak" diye kara kara düşünmeye başlamıştı. Tüm işçiler arasında büyük bir tedirginlik, korku ve bilinmezlik hakimdi. Özellikle eski işçileri farklı bölümlere gönderip mobbing uygulayarak işten çıkılmalarını hedeflediler.

Enternasyonal Liste olarak bizler, işçi arkadaşlarımıza sürekli mücadelenin önemini, yolunu, yöntemini anlattık, yaşadıkları sorunlara çözümler üretmeye çabaladık. Biz öncü işçiler olarak, bu arkadaşlara nasıl umudu yeşertebileceği-

mizi düşüncelerini sağladık.

Örneğin pandemi fırsat bilen Gategourmet firması kimi işçi arkadaşlarımızın maaşlarını yatırmadı. Enternasyonal Listesi'ndeki öncü arkadaşlarımız bu sorunla ilgilendi. Birçok işçi arkadaşlarımız maaşlarını alırken kimi arkadaşlarımızın davaları ise halen sürüyor.

2022'de saat ücretlerimiz düşürüldü ve maaşımızda 600-700 Euro kadar bir kayıp yaşandı. Havaalanında çalıştığımızdan dolayı verilen yıpranma payı kaldırıldı. Yapacağımız uçuşlarda anne-baba, eş ve çocuklarımız yararlanırken bu hakımız da kırıldı. Artık anne ve baba bu haktan hiçbir şekilde yararlanamazken, çocuklar belli bir yaşa kadar yararlanabiliyorlar. Yani şimdilik sadece kendimiz ve eşimiz yararlanabiliyor.

Pandemi sürecinde bazı havayolu şirketinde ve havaalanı işletmesinde işçiler atıldı. Onların eylemlerine yine Enternasyonal Liste öncülüğünde güçlü bir şekilde destek verdik, yanlarında olduk. Çünkü tüm işçiler birleşir ve sınıf dayanışmasını büyütürse ve tek yumruk gibi hareket ederlerse, işte o zaman tüm işçilerin kazanacağı kanısındaydık. Bu yüzden her türlü dayanışmayı sağlamaya ve çevremize yaymaya çalıştık.

Biz öncü Lufthansa işçileri olarak, böyle bir dayanışma örneği gösterirken kapitalist sistemin işçileri korkunç bir şekilde ayrıştırdığını ve yabancılaştırdığını

gördük. Yani işçiler arasında şunu duyabiliyorduk, "o bizim firmamız değil, bizi ilgilendirmiyor!" deniyordu. İşçilerin bu tablosunu daha iyi görerek, bu soruna karşı her işyerinin öncüleriyle bağ kurarak, "ortak komite ortak direnişi" örmeye ve çıkarlarımızın aynı olduğunu göstermeye çalıştık.

Özellikle BİR-KAR'lı işçi arkadaşlarımız, bize deneyim ve birikimlerini aktararak her zaman yanımızda yer aldılar. Bu bizim için en büyük şanstı diyebilirim.

2022'ye girdiğimizde ilk aldığımız maaşlarla birlikte kapitalistlerin bizi iliklerimize kadar sömürdüğünü hissettik. Bir yıl önce endişe ettiklerimiz aslında hiçbir şeymiş, asil saldırı yeni başlıyormuş. Pandeminin ardından sanki Ukrayna savaşını da işçiler çıkarmış gibi hak gasplarının ardı arkası kesilmedi. Kesilen ücretler yetmiyormuş gibi az işçi ile çok iş yapılmasına çalışıldı. Bu saldırı karşısında çoğu işçi "ben şimdi ne yapacağım!" çaresizliğine kapıldı ve umutsuzluğu sürüklendi.

"Eski" ve "yeni" işçi arasında ücret makası alt seviyede hemen hemen eşitlendi. 10 yıllık olan işçilerin maaşları asgari ücretin altına düşerken, 30 yıllık işçi arkadaşların ücretleri asgari ücrete yakın hale geldi.

Bu süreçte en büyük imkân temsilcilerimiz seçimlerini en iyi şekilde değerlendirmeyi. Böylelikle bu olumsuzlukları değiştirebileceğimiz inancıyla büyük bir

kararlılıkla seçim çalışmalarına başladık. Şiarımız "ya kazanmalıyız ya kazanmalıyız"dı!

- Nasıl bir mücadele hattı önünüze koydunuz?

Bu saldırıların önüne geçebilmek için taban örgütlülüğümüzü kurarak kendi çıkarlarımızı doğrultusunda birliğimizi kurmaya çağırdık. Eğer ki, bu gidişata "dur" demek istiyorsak haksızlığa-hukumsuzluğa karşı işçi sınıfının haklı davasını savunan Enternasyonal Liste'yi etkin bir şekilde propaganda yapmaya başladık.

SINIFIN ÇIKARLARINDAN ÖDÜN VERMEYEN BİR HAT İZLEDİK!

- Nasıl bir strateji önünüze koydunuz?

Bizler "ciddi bir kriz geliyor, bunun faturası da bize ödetilecek" dedik. Nitekim ücretler düşürüldü. Bizler bu saldırılara karşı tabana yayılarak gidilmedik ve konuşulmadık işçi bırakmayarak işçinin öfkesini örgütlemeliydik. Yani öncü işçi çeperini genişletmek ve sıradan işçiye dahi ulaşmak temel bir görevdi biz öncü işçiler için.

Örneğin hasta olup işyerine gelemeyen, malulen emekli (oy kullanma hakları) olanlar dahil olmak üzere tek tek onlarla bağlantı kurduk. Bir de yeni işçilerin kazanılması öncelikli bir hedefimizdi. Krize karşı göğüs geren, işten çıkarılmaktan ve mücadeleden korkmayan, sınıfın

çıkarlarından ödün vermeyen öncü işçilere ulaşmaya çalıştık. Bölüm şeflerinin “Enternasyonal Liste’yi destekleyen kimseyi almayız!” yönündeki tüm tehditleri karşılık bulmadı.

Lufthansa şirketinin satılmasıyla beraber 300 yeni işçi de temsilci seçimlerine katıldı. Seçimlerden 1,5 ay önce bu yeni işçilerle bir toplantı yaptık. Çalışma programımızı aktardık ve aslolanın sınıf davasının kazanması olduğunu belirttik. Sınıf davasının kazanması demek hepimizin kazanması anlamına geleceği üzerine konuşmalar yaptık. Etkin çalışmamız, yine bu süreçteki işçilerin sorunlarına yönelik yaptığımız müdahaleler, yeni arkadaşlarımız tarafından gözlemlendi ve onlar için ikna edici oldu. Bu toplantı sonrasında bu arkadaşlarımızdan öncü işçi arkadaşlarımız bizimle aynı listede yer almak istediklerini belirttiler. Bu da bu toplantının amacına ulaştığının bir göstergesiydi. Buradan oldukça fazla oyu da beraberinde almış olduk. Şunu da belirtmeden geçemeyeceğim, patron yanlısı diğer listedekilerle de toplantı yapmalarına rağmen bizi tercih ettiler. Bize katılan bu arkadaşlar patron ve yalakalarının bizim listemize dönük anti propagandasına rağmen, bu arkadaşlarımız Enternasyonal Liste’yi seçmeyi tercih etmeleri doğru bir hat izlediğimizin kanıtıdır diyebiliriz.

BİRÇOK FARKLI ARACI BİR ARADA KULLANDIK!

- Ne tür araçları değerlendirdiniz?

Bölüm bölüm ve ayda bir genel işçi toplantısı yaptık. İşyerindeki sorunlarımız, çalışma koşullarımız, pandemi ve sonuçları üzerine gerçekleşti bu toplantılar. Ayrıca diğer işyerindeki işçi arkadaşlarımızın yaşadığı sorunları da konuştuk.

Eskiden kazanılmış haklarımızın birçoğu gasp edildi. Bu ortalama ücretlerimizin düşürülmesi dahil olmak üzere tatil günlerimiz, ekstra yararlanılan haklarımız olabildiğince yok edildi. Şimdi ise kırıntı halinde olan haklarımıza göz dikmiş durumdayız.

“Grev” filminin gösterimi böyle bir süreci yaşayan biz işçilere için örgütlü mücadelede bir adım daha öne çıkardı.

Grev filminin Avrupa’da gösterime gireceğini duyduğumda arkadaşlarımızın bu filme izlemesini sağlamak için bir yarıydı. Asıl olarak Grev filmini örgütlenmenin bir aracı olarak değerlendirmeyi düşündüm. Bunun için işyerindeki arkadaşlarımızla bir ekip oluşturduk. Ve bu ekipte özellikle öne çıkabilecek insanları değerlendirmeyi düşündük. Bu işin başında olan işçilerin, bu işi sahiplenerek kotaran arkadaşlarımızın bizim listemizde aday işçiler olabileceğini düşündük.

İşçi arkadaşlarımızla piknik yaptık.

Burada da yine Bir-Kar İşçi Komisyonu’nun katkısıyla hazırlanmış işçi sınıfı tarihini anlatan belgesel gösterimi yapıldı. Bu belgeselin birçok işçi arkadaşımız üzerinde olumlu etkisi oldu.

Aynı havaalanında farklı şirkette çalışan işçilerin direnişlerine dayanışma gösterdik. Eylemlerine katılarak sınıf dayanışmasının önemini anlattık.

“Ortak komite, ortak direniş!” çerçevesinde hareket etmeye çalıştık. İşçi arkadaşlarımızı bu yönüyle bilinçlendirmeye çalıştık.

“MÜCADELEMİZ MESAFE TANIMADI”

- Son olarak seçimin olduğu günler ve seçim gününü aktarabilir misiniz?

Mücadelemizin son virajı olan seçimler (4 Mayıs-9 Mayıs arası) sürecine nihayet gelmiştik. O tarihler arasında oy kullanma stantları açıldı. Listenin 2. sırasında yer alan Enternasyonal Liste olarak gece-gündüz standımızın başında yer aldık, bir an olsun boş bırakmadık, en iyi şekilde değerlendirmeye çalıştık. Stantlarda konuşmalar, bilgilendirmeler yaptık, broşürler dağıttık. Bazı işçi arkadaşlarımız da bize dışarıdan çeşitli şekillerde destek oldular. Gündüz kadınlar, gece erkek işçi arkadaşlarımız standın başında bekledi. Kısaca standımızı çok verimli bir şekilde kullandık. Bizim kazanmamızda etkili bir araçlardan biriydi stant çalışmamız. Çeşitli inançlardan, ırklardan olan özellikle kadın arkadaşlarımız etkin bir seçim çalışmamızdan ötürü çok uzakta olan arkadaşlarımız dahi gelip oy kullandılar. Yani diyeceğim o ki mücadelelerimiz mesafe tanımadı.

Seçim sabah saat: 08.00’de başladı ve saat 11.00’de son buldu. 11.00’de sandık kapandığında tüm işçi arkadaşlarımız

işini erkenden bitirip saat 11.00’de kantindeki sayımı seyretmeye geldiler. Seçim kurulu sayımı yaparken, verilen her listenin temsilcisi kendi listesine oyu saıyordu. Hepimizin heyecanı doruktaydı, sayım başladı ve Enternasyonal Liste’ye daha fazla oy çıkmaya başladı. Yaklaşık 1,5 saat sonucunda 2. Enternasyonal Liste büyük bir çoğunlukla temsilci seçimlerini kazandı.

Büyük bir emekle çalışan işçilerin sevinci görülmeye değerdi, tüm arkadaşlarımızın gözleri ışıltılıydı. İşyerinde güne kadar birbirine yabancılaşan ve selam dahi vermeyen işçi arkadaşlarımız seçim sonucunu duyunca büyük bir sevinç çığlıklarıyla kucaklaştılar. İşçi sınıfının öz gücü daha şimdiden büyük bir zafer kazanmıştı.

Temsilcilik seçimleri kazanımımızın en önemli ayağıydı. Havaalanı içinde genel olarak diğer firmalarda çalışan mücadeleciler arkadaşlarımızın listelerinin kaybetmesi ve sadece bizim kazanmamız bize aynı zamanda daha büyük bir sorumluluk yüklemiş durumda.

İşyerimizdeki atmosfer seçim sonrasında çok başka oldu. Bugüne kadar seçimlerle ilgili hiç konuşmayan işçi arkadaşlarımız seçimin hemen ertesi gününde işyerine oynayarak gelmeleri ne kadar büyük bir moral-motivasyona sahip olduklarının göstergesiydi. Yani işçiler rahat bir nefes aldı, bu her hallerinden belliydi.

12 yıllık işçiyim, son yapılan temsilci seçim sürecimiz her anlamıyla çok farklıydı. Mesela hiç beklemediğimiz sınıf bilinci olmayan arkadaşlarımız bile bu çalışmanın öznesi oldu, öne çıktı. Bizim gibi sınıf bilinçli işçiler, arkadaşlarımızla yaptığımız çalışmayla çevremizdeki ölü

toprağı atarak “başarabiliriz!” hissiyattan öte gerçekliğini göstermiş olduk arkadaşlarımıza. Hasta arkadaşımız dahi öncü bir kadın arkadaşımızın çağırmasıyla oy kullanmaya gelmiş arkadaşlarımız oldu. Yanı sıra doğum bekleyen arkadaşım eşi vasiyetiyle oy kullanıldı.

Kuşkusuz her mücadelede olduğu gibi, bu süreçte de sınıf davasına ve çıkarlarına ihanet eden arkadaşlarımız oldu. Fakat burada öne çıkan güçlü taraf ise, davaya inanan işçilerin çoğunlukta olmasıydı. İşçilerin özne olmaları, öne çıkmaları ile birlikte çalışmayı onlar üzerinden planladık ve birlikte başarılı olduk. Şimdi işçi arkadaşlarımız kendi öz gücüne güvenleri pekişti.

Şunu da mutlaka belirtmem gerekiyor, özellikle kadın işçi arkadaşlarımız öne çıktı. Daha önceki seçim süreçlerinde özellikle kadın arkadaşlarımız çok sessiz kalırlardı. Fakat bu seçimler kadın arkadaşlarımızın birebir çalışmasının öznesi haline geldiler. Ve canlı ve dinamik bir çalışma örgütlediler. Kuşkusuz bu çalışmanın içinde öncü bir kadın işçi olarak var olmanın önemli bir rolü var.

Önümüzdeki dönemde, bu başarılarımızı katlayarak, sınıfın haklı davasını ve çıkarlarını savunmanın ağır sorumluluğu yüz yüzeyiz. Özellikle işçi sınıfının enternasyonal kazanımı olan bu deneyimini Almanya sınırlarını aşmış bir deneyim olduğunu görmek gerekiyor. Buradan hareketle bu deneyimi çoğaltmak, bir bayrak gibi dalgalandırmak bütün işçi kardeşlerimizin görevidir. Yukarıda da belirttiğim gibi asıl görev şimdi başlıyor.

Bu güzel kazanımın coşkusıyla “Yaşasın işçilerin birliği, halkların kardeşliği!” diyerek bitirmek istiyorum.

KIZIL BAYRAK / FRANKFURT-ALMANYA

“Tek kutuplu dünya düzeni sona ermiştir!”

Almanya, İtalya başbakanları, Fransa Cumhurbaşkanı, ardından İngiltere Başbakanı'nın Ukrayna'yı ziyaret ettikleri gün, Rusya'da gerçekleştirilen Petersburg Uluslararası Ekonomik Forumu devam ediyordu. St. Petersburg kentinde düzenlenen forumda uzun bir konuşma yapan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna'ya ilan ettiği savaşın ardından ilk defa bu kapsamda ve netlikte değerlendirmeler yaptı. Kimi analizlere göre konuşma, 'yeni bir dönemin ilanı' sayılabilecek önemdeydi.

Putin, tek kutuplu dünyanın son erdiğini ilk defa söylemiyor. Ancak dört ayını doldurmak üzere olan Ukrayna savaşının ardından bu ifadenin vurgulu bir şekilde tekrarlanması, hegemonya çatışmalarının seyri açısından önem taşıyor. Bu bağlamda ABD yönetimini eleştiren Putin, “Soğuk Savaş kazanan Amerikan yönetimi, kendini Tanrı'nın yeryüzündeki elçisi sandı. ABD yöneticileri artık dünya gerçeğini görmeli ve anlamalı; dünyada tek kutup dönem kapanmıştır” mesajını vererek, Rusya'nın hiçbir koşulda batıya boyun eğemeyeceğini vurguladı.

Rusya'nın Ukrayna'da ilan ettiği bü-

tün hedeflere ulaşacağını savunan Putin, savaş gerekçesiyle Rusya'yı ekonomik olarak çökertme saldırısının başarısızlığa uğradığını ilan etti. Yıl sonu enflasyon hedeflerinin %4 olduğunu söyleyen Putin, Rusya ekonomisinin ABD-AB yaptırımlarına rağmen toparlanmaya devam edeceğini öne sürdü.

Gıda sıkıntısının büyüyeceğine dikkat çeken Putin, onlarca ülkeden gelen forum katılımcılarına tarımsal üretimi arttırmaları önerisinde bulundu. Yaşanan gıda sıkıntısından batıyı sorumlu tutan Putin, Ukrayna tarafından limanlara dö-

şenen mayınların temizlenmesi durumunda buğday sevkiyatının güvenliğini sağlamaya hazır olduklarını söyledi.

Ukrayna savaşı sonrasında yaşanan gelişmelere dikkat çeken Putin, ABD politikalarına yedeklenen AB'nin siyasi iradesini yitirdiğini öne sürdü. Rusya'ya ekonomik Ambargo uygulayan AB ülkelerinin 400 milyar euro zarar ettiğini savunan Putin, bunun bedelinin Avrupa halkları tarafından ödendiğini belirtti.

Russia Today kanalı tarafından canlı yayınlanan uzun konuşmada başka pek çok konuya da değinen Putin, ABD-NATO

cephesinin Ukrayna savaşı ve ekonomik ambargolarla Rusya'yı çökertip boyun eğmesini sağlama hedeflerine ulaşamayacaklarını ilan etti.

***

Kiev'e birlikte giden Scholz, Macron, Draghi üçlününün, Volodimir Zelenski'ye “Rusya ile anlaş” mesajı verdiklerine dair iddialar, Putin'in sözlerinin temelsiz olmadığı yönündeki yorumları güçlendiriyor.

Üçlünün ziyaretinin bitişinin hemen ardından soluğu Kiev'de alan İngiltere Başbakanı Boris Johnson'un ise, olası bir Ukrayna-Rusya anlaşmasını baltalamak için çalıştığı belirtiliyor. İngiltere'nin Ukrayna ordusuna eğitim vermeye hazır olduğunu söyleyen Johnson, Rusya'yı zayıflatma histerisi uğruna Ukrayna'yı cehenneme atma politikasında ısrarlı olduğunu bir kez daha gösterdi.

ABD-NATO cephesinin Ukrayna savaşı konusunda eskisi kadar sağlam olması, özellikle AB'nin ‘üç büyükleri’ için durumun sürdürülemez noktaya yaklaşması, Putin'in büyük bir özgüvenle konuşmasını kolaylaştırmış görünüyor.

SIPRI'den nükleer silahlanma yarışı uyarısı

Stockholm Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI), dünyadaki nükleer cephaneliklerin emperyalistler arası gerilimlerin bir sonucu olarak yakında tekrar artacağını varsayıyor. 13 Haziran günü yayınlanan rapora göre, ABD, Rusya, İngiltere, Fransa, Çin, Hindistan, Pakistan, İsrail ve Kuzey Kore, bu yılın başında toplam 12.705 nükleer savaş başlığına sahip oldu. Rapora göre, bu sayı bir yıl öncesine göre 375 adet düşmüştür. Ancak nükleer silahlara sahip olan ülkelerin çoğu gerçek sayıyı gizli tuttukları için, nükleer başlıkları silahların artmış olma ihtimali de var. Örneğin siyonist İsrail rejiminin elinde kaç nükleer başlıklı silah olduğu bilinmiyor.

Barış araştırmacıları, operasyonel olarak konuşlandırılabilir nükleer savaş başlığı sayısını 3.732 olarak tahmin ediyor. Bunlardan yaklaşık 2 bin savaş başlığı yüksek alarmda tutuluyor. Bunların neredeyse tamamının Rusya ve ABD'ye

ait olduğu söyleniyor. Toplam nükleer savaş başlığı sayısında küçük bir azalma olmasına rağmen, barış araştırmacıları yıllık raporlarında bu sayının muhtemelen önümüzdeki on yıl içinde tekrar artacağını hesaplıyorlar. SIPRI araştırmacısı Wilfred Wan, “endişe verici bir eğilimden” söz ediyor.

Uzmanlar, Soğuk Savaş'tan bu yana devam eden düşüşün sona erdiğine dair açık işaretler olduğu konusunda uyarıyor. Nükleer silahlara sahip dokuz ülke acil ve somut silahsızlanma adımları atmadığı takdirde, nükleer silahların küresel envanteri Soğuk Savaş'tan bu yana ilk kez yeniden artmaya başlayabilir. Dünyadaki tüm nükleer silahların yaklaşık yüzde 90'ı ABD ve Rusya'nın elinde bulunuyor. SIPRI'ye göre, her iki ülkede de nükleer savaş başlıklarını, dağıtım sistemlerini ve üretim tesislerini değiştirmek ve modernize etmek için kapsamlı ve maliyetli programlar yürü-

tülüyor. Yani emperyalist/kapitalist devletler nükleer başlıklı silahları azaltmak değil arttırmak için çalışıyorlar.

Raporda aynı şeyin Büyük Britanya, Fransa, Çin, Hindistan, Pakistan, İsrail, Kuzey Kore ve diğer nükleer silaha sahip ülkeler için de geçerli olduğu belirtiliyor. Zira bu ülkelerin tümü yakın zamanda yeni silah sistemleri geliştirdiler veya konuşlandırdılar. SIPRI araştırmacısı Wan, çoğu nükleer gücün “nükleer söylemlerini keskinleştirdiğini ve bu silahların askeri stratejilerinde oynadıkları rolü arttırdığını” belirtiyor.

***

Ocak 2021'de 86 ülke tarafından imzalanan ve Mayıs ayına kadar 61 ülke tarafından onaylanan BM Nükleer Silahların Yasaklanması Antlaşması (TPNW) yürürlüğe girdi. Ancak BM Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesi olan ABD, Rusya, Çin, Fransa ve İngiltere gibi nükleer güçler anlaşmayı reddediyor. Diğer

nükleer güçlerin hiçbiri de silah kontrolü müzakereleri yürütmüyor. Artan risklere dikkat çeken enstitü direktörü Dan Smith, “Nükleer silah kullanma riski, Soğuk Savaş'ın zirvesinden bu yana her zamankinden daha yüksek” diyor.

SIPRI'ye göre, diğer yedi nükleer gücün cephanelikleri önemli ölçüde daha küçük. Ama hala onları modernleştirme veya genişletme sürecindedir. Örneğin Çin cephaneliğini genişletirken, İngiltere ise 2021'de tüm savaş başlığı stokunu arttıracığını açıklamıştı. İngiliz emperyalistleri, Çin ve Rusya'yı ‘şeffaflıktan yoksun’ olmakla eleştirirken, kendi nükleer silah stoklarıyla ilgili bilgi vermeyeceklerini ilan ediyorlar. Fransa da Şubat 2021'de üçüncü nesil stratejik nükleer enerjili balistik füze denizaltıları geliştirmek için bir program başlattığını açıklamıştı. ABD ise, Avustralya'nın Fransa ile yaptığı 14 milyar dolarlık denizaltı modernizasyonu anlaşmasını sabote ederek kendisi aldı ve denizaltılara nükleer başlıklı silahlar monte edeceğini açıkladı.

Emperyalist savaş baronları Kiev'de!

Avrupalı savaş baronları, Almanya Başbakanı Olaf Scholz, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, İtalya Başbakanı Mario Draghi ve Romanya Cumhurbaşkanı Klaus Johannis, tarafından Ukrayna'ya resmi bir ziyaret gerçekleştirildi. Ukrayna'nın ırkçı-faşist başkanı Zelenski ile bir araya gelen dört Avrupalı savaş baronu şunları ifade ettiler: "Biz Avrupalılar, biz Avrupa Birliği olarak Ukrayna'ya ve Ukrayna halkına yönelik net siyasi mesajlar göndermek ve bu ziyaretimizle her türden desteği vermeye devam edeceğimizi göstermek için buradayız."

Emperyalist savaşın başlamasından bu yana, çok sayıda devlet ve hükümet başkanı Ukrayna'ya gitti. Ancak Scholz, Macron ve Draghi'nin bu ziyaretinin anlamı daha farklı. Almanya, Fransa ve İtalya, AB içinde hem nüfus bakımından en kalabalık hem de ekonomik olarak en güçlü üç ülke. Her üç devlet de G7'ye mensup ve Almanya şu anda G7'ye başkanlık ederken Fransa da AB başkanlığını yürütüyor. Bu ziyaretleri ile, Avrupa Birliği içerisindeki belirleyici bir güce sahip olan bu savaş baronları, AB devlet ve hükümet başkanlarının Brüksel'de yapacakları toplantıda "önemli kararlar almak zorunda kalmadan önce" birliğe de net siyasi mesajlar gönderiyorlar.

Bir başka dikkat çekici nokta ise, bu ziyaretin zamanlanmasıdır. Çünkü, aynı gün NATO Savunma Bakanları Brüksel'de bir araya gelerek Ukrayna'ya daha fazla askeri yardım konusunu görüşüyordu. Ziyaret, Avrupa Birliği'nin yürütme organı olan Avrupa Komisyonu'nun Ukrayna'nın birlik üyeliğine adaylığı hakkında tavsiye kararı almasının bir gün öncesinde ve 29-30 Haziran'da Madrid'de yapılacak NATO zirvesinin öncesinde gerçekleşiyor.

Avrupalı savaş baronlarının ziyareti üzerine Rheinische Post gazetesine açıklamalarda bulunan Ukrayna'nın tescilli ırkçı-faşist Almanya Büyükelçisi Andrey Melnyk, Ukraynalıların Scholz'un ziyare-

tinin öneminin sadece "sembolik" değil, aynı zamanda "çığır açan" pratik adımların olmasını umduklarını söyledi. Her açıklaması ile diplomatik skandallara sebep olan başta Almanya olmak üzere Avrupalı birçok lideri aşağılamaktan geri durmayan Melnyk, Almanya'nın askeri yardımının "niteliksel olarak yeni bir düzeye" yükseltilmesini beklediklerini dile getiriyor.

ABD emperyalizmin başını çektiği emperyalist blok tarafından Ukrayna'daki gerici-faşist iktidara çok yönlü destek kesintisiz olarak devam etmektedir. Avrupalı savaş baronlarının toplu halde Ukrayna ziyaretleri tam da bu amaçlar

yönünde gerçekleştirilmektedir. Bu ziyaretlerinde gerici faşist Zelenskiy iktidarına her türlü desteğin verileceği yönündeki açıklamalar, Ukrayna'nın yıkımına sebep olan bu emperyalist savaşın sürdürülmesi yönündeki kirli planların bir parçasıdır. Keza bu savaş baronlarının yaptıkları ortak açıklamalarda, başta her türlü silah ve finansal desteğin yanı sıra Ukrayna'nın hızlı bir şekilde Avrupa Birliği üyeliğine alınması gerektiğini beyan ederek ırkçı-faşist Zelenskiy iktidarına tam destek vereceklerinin açıktan ilan etmektedirler.

Emperyalist-kapitalist sistem açlığı, yoksulluğu, sefaleti derinleştirirken bir yandan da kendi sisteminin bekası ve daha fazla güç sahibi olabilmek için kirli savaşlara başvuruyor. Bu savaşlar sonucunda da birçok insan yaşamından oluyor, katlediliyor. Emperyalist-kapitalist sistemin fitratında bulunan saldırganlık ve savaş politikaları sonucu milyonlarca insan yerinden, yurdundan ve yaşam alanlarından göç etmek zorunda bırakılıyor. Çocukların bedenleri sahil kıyılarına vuruyor, kadınlar köle pazarlarında satılıyor.

4 Aralık 2000 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından "farkındalık yaratmak için" 2001 yılı itibarıyla 20 Haziran günü "Dünya Mülteciler Günü" ilan edildi. Bugün sürdürülen kirli savaş ve saldırganlık politikaları sonucu kardeş halklar birbirine düşman ediliyor ve milyonlarca işçi ve emekçi mülteci

Kapitalizmin mülteci riyakarlığı

konumuna itiliyor. BM tarafından 20 Haziran gününün Dünya Mülteciler Günü olarak ilan edilmesi, emperyalistlerin kendi kirli hesaplarının üstünü örtme gayesi dışında bir anlam ifade etmemektedir. Bugün, başta Ortadoğu olmak üzere Ukrayna'da, Afrika'da ve daha birçok yerde milyonları göç yollarına sürükleyerek yerinden-yurdundan edenler bizzat Dünya Mülteciler Günü'nü ilan edenlerdir.

Mültecilerin yaşam koşulları her geçen gün daha da katlanılmaz bir boyuta ulaşıyor. Mülteciler en temel insani haklarına dahi erişemiyor, insanlık dışı muameleye maruz kalıyorlar. Sermayedarların gözünde mülteciler ucuz ve güvencesiz çalıştırılabilecek bir iş gücü

olarak görülüyor. Kadınlar ve çocukların payına bu kirli savaşlardan hep daha fazla kan, zulüm ve zorbalık düşüyor. Kadınlar ve kız çocukları savaş ganimeti olarak görülüyor, çocuklar istismar ediliyor. Türk sermaye devleti ise kendi menfaatleri uğruna mültecileri kirli politikalarının bir malzemesi haline getiriyor.

İşçi ve emekçilere, yoksulluk, sefalet, açlık ve baskıdan başka hiçbir şey sunmayan AKP- MHP iktidarı, çevirdiği kirli oyunlarla işçi ve emekçilerin algısını milliyetçilik ve şoven histeri ile farklı alanlara çekmeye çalışıyor. Sırf kendi sefil çıkarları ve bekalari uğruna ırkçılık ve şovenizm tüm topluma empoze edilmeye çalışılıyor, halklar birbirine kırdırılmak isteniyor. Sermaye devletinin, mültecilere karşı toplumda tırmandırdığı

ırkçı ve şoven histerisi yüzünden mülteciler sokaklarda dövülüyor, işyerlerinde aşağılanıyor, ayrımcılığa maruz kalıyor ve dahası sömürü çarklarının arasında ömür tüketiyorlar.

Geçtiğimiz günlerde, Ataşehir Yeni Sahra'da geri dönüşüm depolarında çalışan mülteci işçiler hedef gösterilmesi üzerine saldırıya uğradılar. Yine 2021 yılında Ankara Altındağ'da art arda mültecilere yönelik ırkçı-faşist saldırılar gerçekleşti. Ve daha saymakla bitirilemeyecek birçok olay yaşandı ve yaşanmaya da devam ediyor.

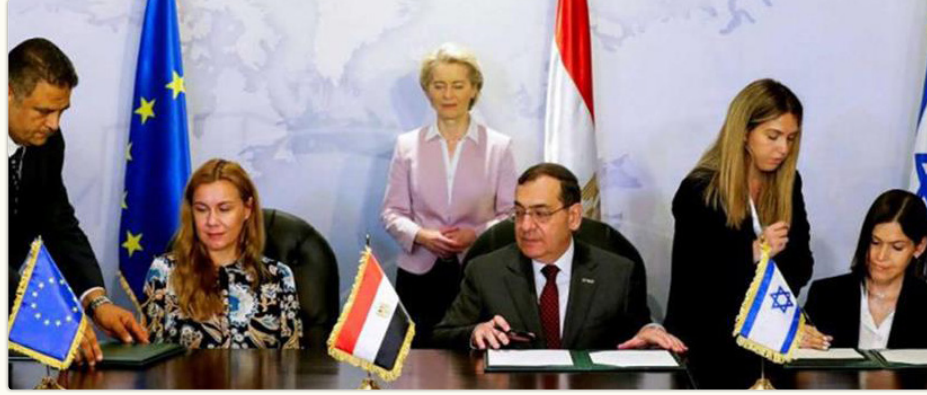
Kapitalizmde "mülteci" demek daha fazla kar ve çıkar demektir. Kapitalizm "özel gün" diyerek yarattığı enkazın üstünü örtmeye çalışmaktadır. Emperyalist savaşların olmadığı, milyonlarca işçi ve emekçinin göç yollarına sürüklenmediği bir dünya ancak sosyalizm ile mümkündür.

AB'den İsrail ve Mısır ile gaz alımı anlaşması

AB Komisyonu ve Avrupa Birliği devletleri bir süredir Rusya'dan gaz ve petrol ithalatına alternatifler arıyordu. AB Komisyonu'nun planına ve iddiasına göre, birkaç yıl içinde Rusya'dan gelen enerji tedarikinden tamamen vazgeçilecek. Avrupa Birliği'nin, İsrail ve Mısır ile imzaladığı anlaşma, bunun ilk adımı kabul ediliyor. Bu anlaşma ile alınacak gazın Rus gazına alternatif olabileceği var sayılıyor. Mısır'ın başkenti Kahire'de AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen'in de katıldığı bir enerji konferansının oturum aralarında AB, İsrail ve Mısır'la doğalgaz anlaşması imzalandı.

İsrail Enerji Bakanlığı 15 Haziran günü yaptığı açıklamada, anlaşmanın İsrail gazının ilk kez Avrupa'ya önemli ihracatını sağlayacağını söyledi. AB ise, İsrail'in gelecekte Rus enerjisine olan bağımlılığını azaltmaya yardımcı olabileceğini belirtti. İsrail Enerji Bakanlığı'na göre, AB ile gaz ihracat anlaşması üç yıllık bir süre için imzalandı ve otomatik olarak iki yıl daha uzatılacak. Von der Leyen, Kahire'de imzalanan anlaşmanın, Ukrayna savaşı nedeniyle AB için "çok zor bir zamanda" yapıldığını belirtti.

Yetkililer, İsrail gazının boru hattıyla Mısır'daki sıvılaştırma tesislerine gön-

derileceğine ve ardından Avrupa'ya sevk edileceğine inanıyorlar. Von der Leyen, anlaşmanın bölgesel iş birliğini de güçlendireceğini iddia etti. AB ayrıca Mısır ile hidrojen üretimi konusunda bir anlaşma yapmayı planlıyor. İsrail'e göre, ihracat anlaşmasının bir parçası olarak Avrupalı şirketler, yeni gaz kaynakları aramak için İsrail ve Mısır ihalelerine katılmaya teşvik edilecek.

ABD-NATO savaş arabasına binen AB şefleri ile Avrupa Birliği devletleri telaşlı bir şekilde Rus gaz ve petrol ithalatına alternatifler bulmaya çalışıyor. Rusya kaynaklı gaz, geçen yıl AB gaz tüketiminin yüzde 45'ini oluşturdu. AB, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı nedeniyle Rusya'ya kömür ve petrol ambargosu uygulama

kararı aldı. Ancak Rusya'nın gaz ve petrolüne bağımlı olduğu için, aldığı kararı tam uygulayamıyor.

AB, dünyanın en büyük doğal gaz ithalatçısıdır. Doğalgaz şu anda AB'nin enerji tüketiminin yaklaşık dörtte birini oluşturuyor. Bunun çoğu konutları ısıtmak için kullanılıyor. Akdeniz'de bin 900 kilometrelik bir boru hattı, İsrail'den Kıbrıs üzerinden Yunanistan'a ve dolayısıyla AB'ye gaz taşımak için yıllardır planlanıyor ancak bu yönde somut adım atılabilmemiş değil.

Doğu Akdeniz'de İsrail Tamar ve Leviathan sahaları ve Mısır Zohr sahası da dahil olmak üzere büyük gaz yatakları keşfedildi. Gaz portföylerini genişletmek ve kendilerini petrole daha az bağımlı kil-

mak isteyen Eni, BP ve Total gibi enerji şirketleri rekabet halindedir.

Görüldüğü kadarıyla Mısır LNG tesisleri aracılığıyla gaz ihraç edebilecek. Rusya ile Avrupa arasındaki krizin Mısır için bir fırsat olabileceği söyleniyor. CNBC'ye verdiği demeçte, "mevcut durumda iyi bir konumda olduklarını" söyleyen Mısır Petrol Bakanı Tarek al-Molaa şu değerlendirmeyi yapıyor: "Büyük bir petrol üreticisi olmasak bile, doğalgazımız var ve LNG ihracatının Akdeniz'deki merkezi haline gelebiliriz. Biz ve diğer Akdeniz ülkeleri bu durumu ekonomimizi geliştirmek için kullanacağız..."

Mısır, 2020'de Yunanistan, Kıbrıs, Ürdün, İtalya ve İsrail ile "Doğu Akdeniz Gaz Forumu" kurdu. Amaç, ortaklaşa gaz üretimini teşvik etmek ve ihracatı organize etmektir. BP'ye göre, Mısır şu anda yılda 73 milyar metreküp gaz üretiyor ve bu trend yükseliyor. İsrail'in ise tahminlere göre en az bir trilyon metreküp gaz rezervine sahip olduğu belirtiliyor. Buna rağmen AB'nin imzaladığı anlaşmanın gaz sorununu çözmesi zor görünüyor. Zira Doğu Akdeniz'deki doğalgaz rezervleri etrafında yaşanan gerilim, rekabet ve pazarlıklar verili koşullarda AB'ye gaz sevkiyatını büyük oranda sınırılıyor.

Assange için ABD'ye iade kararı

Sığındığı Ekvador büyükelçiliğinden kaçırılan WikiLeaks'in kurucularından Julien Assange üç yıldan fazla bir süredir Londra'nın Belmarsh Maksimum Güvenlikli Hapishanesi'nde ABD'ye iade edilmek için tutuluyordu.

17 Haziran günü, Britanya Bölge Mahkemesi'nin Assange'ın ABD'ye iadesi için verdiği karar Yüksek Mahkeme tarafından onaylandı. İngiltere İçişleri Bakanı Priti Patel, Julian Assange'ın ABD'ye iadesini onayladı. WikiLeaks'in kurucusu iade edilirse ABD'de Casusluk Yasası'na göre ömür boyu hapis cezasıyla karşı karşıya kalacak. Bunun nedeni, bir gazeteci olarak ABD'nin sayısız savaş suçunu, darbe girişimlerini ve insan hakları ihallerini ifşa etmesi ve ayrıca İngiltere'nin ve diğer emperyalist müttefiklerinin suç ortaklığını göstermesidir. ABD'ye teslim edilerek ömür boyu hapis anlamına gelen 175 yıllık cezanın önlenmesi için Assenge'in önünde 14 günlük

temyiz hakkı bulunuyor. Kararı "basın özgürlüğü ve İngiliz demokrasisi için kara bir gün" olarak kınayan WikiLeaks, Twitter'dan yaptığı açıklamada, İngiliz Yüksek Mahkemesi'nin kararına itiraz edeceğini duyurdu.

WikiLeaks yaptığı açıklamada, İngiltere'nin aldığı iade kararını onaylayan "İçişleri Bakanı'nın yalnızca ABD hükümetinin Julian'a karşı işlediği suçları değil, aynı zamanda ABD hükümetinin WikiLeaks'in ifşa ettiği suçları da tasvip ediyor" dediği açıklamasında şöyle deniyor:

"Bu, basın özgürlüğü ve İngiliz demokrasisi için kara gündür. Bu ülkede ifade özgürlüğü hakkını önemseyen herkes, İçişleri Bakanı'nın Julian Assange'ın kendisine suikast planlarını kanıtlamış olan Amerika Birleşik Devletleri'ne iade-

sini imzalamasından derinden utanmalıdır. Julian en ufak bir yanlış yapmadı. Suç işlemedi, suçlu değil. Gazeteci ve yayıncıdır ve yaptığı işten dolayı cezalandırılmaktadır."

Kararın siyasal bir karar olduğuna vurgu yapılan açıklamada, "Sokakta daha yüksek sesle bağıracağız, örgütleyeceğiz ve Julian'ın hikayesini herkese duyuracağız" denilerek şunlar ifade edildi:

"Julian'ın özgürlüğüne giden yol uzun ve zordur. Bugün mücadelenin sonu değil. Bu sadece yeni bir yasal savaşın başlangıcı. Temyiz edeceğiz ve bir sonraki temyiz Yüksek Mahkeme'de olacak. Sokakta daha yüksek sesle bağıracağız, örgütleyeceğiz ve Julian'ın hikayesini herkese duyuracağız. Kusura bakmayın, bu başından beri siyasi bir

davaydı. Julian, kendisini iade etmek isteyen ülkenin savaş suçları işlediğine ve bunları örtbas ettiğine dair kanıtlar yayınladı; bu ülkenin işkence kullandığını ve kurbanlarını yok ettiğini; yabancı yetkililere rüşvet verdiğini ve ABD'nin yanlışlarına yönelik soruşturmalara hile karıştırdığını söyledi. İntikam kararı, onu hayatının geri kalanında en karanlık hapishane hücrelerinde ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Bunu yaparken, başkalarının hükümetleri sorumlu tutmasını engellemek istiyorlar. Buna izin vermeyeceğiz. Julian'ın özgürlüğü tüm özgürlüklerimizle bağlantılıdır. Julian'ın ailesine geri dönmesi ve hepimizin konuşma özgürlüğünü geri kazanması için savaşıyoruz."

İngiliz-İrlanda Gazeteciler Sendikası (NUJ) yaptığı açıklamada, kararın Assange davasının ötesindeki etkisini özetleyerek, "o iade edilecek ve hayatının geri kalanını hapiste geçirme riskiyle karşı karşıya kalacak" vurgusu yapıldı.

Güncel durum ve gençlik mücadelesi

GÜNCEL DURUM ÜZERİNE...

Kapitalist sistem ekonomik, sosyal ve siyasal bir kriz içindedir. Dünyanın her yerinde işçi ve emekçi ve gençlerin yaşamları çekilmez bir hale geliyor. Pandeminin yarattığı ağır ekonomik-sosyal yıkım etkisini sürdürürken, Ukrayna krizi üzerinden başlayan emperyalistler arası hegemonya savaşı milyonlarca insanı tarifi olmaz bir yıkıma ve ölüme sürüklüyor.

Yaşanan krizden Türk sermaye devleti de derinden etkileniyor. Dinci-gerici AKP-MHP iktidarı içeride ve dışarıda büyük bir çıkmazın içindedir. Ekonomik krizin derinleşmesi ile birlikte zamların, yüksek enflasyonun, kitlesel işsizliğin, açlık ve yoksulluğun etkisi her geçen gün daha da hissedilir hale geldi. İşçi ve emekçilere sömürüyü, açlığı ve yoksulluğu reva gören dinci-gerici iktidar sahipleri ve yandaşları servetlerine servet katarak her geçen gün daha da zenginleşiyorlar.

Bir yanda en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamayan milyonlarca işçi ve emekçi, diğer yanda ise sermayeye hizmette kusur etmeyen ve kurdukları rüşvet, kara para, yolsuzluk, rant, talan ve uyuşturucu ticaretiyle kasalarını dolduran dinci-gerici iktidar sahipleri ve ortakları. Üstelik dinci-gerici iktidar toplumsal muhalefete dönük saldırılarına hız kesmeden devam ediyor. Devrimci, ilerici, muhalif güçler azgın bir polis ve yargı terörü ile gözaltına alınıyor, tutuklanıyor. Devrimci ve ilerici güçlere dönük bu devlet terörü toplumun tamamına dönük bir gözdağı-sindirme politikası olarak uygulanıyor. Krizin ve savaşın ağır faturası altında ezilen işçi ve emekçilerin, kadınların ve gençlerin sokağa çıkması sermaye devletini de düzen muhalefetine de büyük bir korku ve paniğe sürüklüyor. İşçilerin, emekçilerin, gençlerin, kadınların, ezilen halkların her türlü eylem ve etkinliği adeta kriminalize edilerek yasaklanıyor ya da saldırıya uğruyor. Yaşanan kriz, savaş ve geleceksizlik üzerinden patlak vererek "kurulu düzeni" tehdit edecek bir "sosyal patlama" korkusu dinci gerici iktidardan düzen muhalefetine varıncaya değin, düzenin bütün efendilerini adeta sarmış durumda. Toplumda açlığa, yoksulluğa, sömürüye, krize, dinci-gerici

uygulamalara, geleceksizliğe dair biriken öfke ve tepkiyi ise, mültecilere dönük ırkçı saldırılar, Kürt halkını hedef alan kirli savaş politikaları ile dizginlemeye çalışıyorlar! "Seçimleri bekleyin" diyen ve sokağı hareketsiz kılmaya çalışan, bir yandan da ırkçı-şoven histeri ile toplumun bilincini bulandıran bu anlayış, toplumu pasifize etmeye, işçi ve emekçileri kriz başta olmak üzere bütün sorunlar karşısında çaresizce kaderlerine boyun bükmeye çağırıyor!

KRİZ, GELECEKSİZLİK VE GENÇLİK

Yukarıda özetlediğimiz güncel durum ve sorunlar toplumun en geniş kesimlerinin ortak ve yakıcı sorunları. Bu sorunlardan işçi ve emekçi sınıfı gençliği de dolaysız olarak etkileniyor. Kriz, geleceksizlik, savaş ve gerici-faşist kuşatma gençlik kitlelerinin bu dönem olduğu gibi önümüzdeki dönem de en yakıcı sorunlarının başında gelecek. Pandemi ile derinleşen eğitim hakkının gaspı yılın başından bu yana çeşitli krizlerle patlak veriyor. Kuşkusuz bunlardan en çok gündem olanları eğitim-öğretim döneminin başında barınma sorunu ile başlayan, ardından birçok üniversitede ve şehirde KYK yurt ücretlerine yapılan fahiş zamlara karşı gerçekleşen eylemlerdi. Bunun yanında ekonomik krizin derinleşmesi ile üniversite yemekhanelerine ve ulaşım yapılan zamlar da gençliğin eylemli tepkisi ile karşılaştı. Geline yerde eğitim hakkının en temel kalemleri olan barınma, beslenme ve ulaşım hakkı, krizin derinleşmesi ve zamlarla birlikte gençlik kitleleri için neredeyse ulaşılamaz hale geldi. Yüz binlerce üniversiteli krizin derinleşmesi ile kampüslerden çok işyerlerini doldurmaya başladı. Bunun yanında

dinci-gerici AKP-MHP iktidarı, kayıym rektör-dekan atamaları, üniversitelerde (dinci-faşist çetelere alan açarken) ilerici ve devrimci güçlere dönük saldırılar ve siyaset yasakları, engellenen kol-kulüp faaliyetleri, gençliğin örgütlenme ve söz söyleme hakkına dönük saldırılar ile gençliğin üzerindeki gerici-faşist kuşatmayı derinleştirdi. Yılın başından bu yana geleceksizlik ve gerici-faşist abluka sonucu yalnızlaştırılan, çaresiz hissettirilen onlarca genç yaşamına son verdi.

Gençlik koyu bir geleceksizliğe mahkûm edilmek isteniyor. Bütün bu saldırılara karşın gençlik gelecek ve özgürlük özlemi ile zaman zaman anlamlı politik çıkışlar gösterdi. Toplumsal sorunlar (kriz, savaş, zamlar, kadın sorunu) üzerinden gerçekleşen bir dizi eylemli süreçte de gençlik en ön saftaydı.

GENÇLİK MÜCADELESİ VE YAZ DÖNEMİ

Gelinen yerde toplumsal sorunlar gençliğin de en temel sorunları haline gelmiştir. Bu sorunların geniş gençlik kesimlerinin yaşamında yansımaları geleceksizlik, kriz, özgürlüğe dönük saldırılardır. Gençlik hareketi pandemi gibi bir dönemde Boğaziçi Direnişi başta olmak üzere eğitim hakkı için; barınma, beslenme, ulaşım hakkı talepleri ile, zamlara, intiharlara vb. bir dizi soruna karşı bir dizi eylemli süreç yaşamış ve önümüzdeki günlerin nelere gebe olduğunu gözler önüne sermiştir. Yaşanan sorunlar geniş gençlik kesimlerinde günden güne bir öfke biriktirmektedir. Bu öfkenin daha örgütlü bir düzleme taşınması gençlik mücadelesinin bütün güçlerinin en yakıcı ve önemli görevidir.

Önümüzde üniversitelerin kapandığı,

gençlik kitlelerinin homojen olarak bir arada olmayacağı bir yaz süreci var. Bu kuşkusuz geniş gençlik kitlelerine ulaşmak için daha büyük bir çabayı zorunlu kılacaktır. Öncelikle; en yakıcı toplumsal sorunlar arasında öne çıkan "geleceksizlik, sefalet ve yoksunluk koşulları, kriz, zorbalık, artan baskı ve dinci-faşist kuşatmaya" dönük gençlik içerisinde özgün yol, yöntem ve araçlarla bir politik çalışma örülmelidir. Yaz döneminde gençlik çalışmasının, temel politik gündemler ile sürekliliğini sağlaması bu kapsamda önemlidir. Dönem başından bu yana oluşturulan zeminleri korumak, bu zeminleri politik çalışma ile kazanılacak yeni güçlerle çoğaltmak, yaz çalışmamız açısından başat bir sorumluluktur.

***

Yaz süreci çalışmamızı yürüten gençlik güçleri ve mücadeleye çağıracağımız gençlik kesimleri için ideolojik-politik donanımı geliştirmenin önemli bir fırsatı olarak değerlendirilmelidir. Bu kapsamda yürütülecek çalışmalarda öncelikli olarak yukarıda bahsettiğimiz temel toplumsal sorunların kapitalist-emperyalist sisteminin yapısal sorunları olduğunu anlatmak ve düzenin güçlü bir teşhirini yapmak önem kazanmaktadır. Gençlik, kapitalist düzen karşısında "Tek yol devrim!" diyen bir perspektifle taraflaştırılmalıdır. İdeolojik-politik donanımı arttırmak, kapitalist sisteme karşı güçlü bir mücadele bilinci oluşturmak için yapılacak çalışmalarda devrimler tarihini incelemek yol açıcı ve geliştirici olacaktır.

***

Bugün yaşanan bütün sorunların kaynağında kapitalist-emperyalist sömürü düzeni yatmaktadır. Bu sömürü düzeni emperyalist savaşların, açlığın, yoksulluğun, krizin kısacası insanlığı felakete sürükleyen, insanın insanca yaşamasına engel olan her türlü sorunun kaynağıdır. Kapitalist sistem gelinen yerde bütün barbarlığı ile karşımızda duruyor ve yıkılmayı bekliyor!

Ya barbarlık içinde çöküş ya sosyalizm!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Çocuklarımızın bilinci bulandırılmak isteniyor!

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, 41'inci il Müftüleri İstişare Toplantısı'nın ardından hazırlanan Sonuç Bildirgesi'ni açıkladı. Diyanet'in, "Kamuoyu ile paylaşılmasında fayda gördüğü" bildirme 13 maddeden oluşuyor. Bildirgenin en dikkati çeken yanını ise, eğitim müfredatının değiştirilmesine yönelik çağrısı içeren ve 4-6 yaş grubu Kur'an Kurslarına ilişkin maddeler oluşturuyor.

Sonuç Bildirgesi'nde şunlar ifade edildi: "Eğitim kurumlarının ve eğitilmiş insanların sorumlulukları her geçen gün artmaktadır. Bu sebeple güncel ihtiyaçların giderilmesi ve çağın meselelerinin çözümü noktasında eğitim kurumlarımızın daha fazla inisiyatif alması, hayatın gerçeklikleri ve toplumun pratikleriyle uyumlu bir müfredat geliştirmesi gerekmektedir." Bu açıklama ile anlaşılıyor ki, MEB'in hazırladığı ve mevcut dinci-gerici müfredat, bu haliyle dahi yeterli bulunmuyor.

Aynı Sonuç Bildirgesi'nin bir başka maddesinde ise Kur'an Kurslarına ilişkin açıklamalar da yer alıyor. "4-6 Yaş Grubu Kur'an Kurslarımız, yavrularımızın sevgi, saygı, dürüstlük, paylaşma gibi ahlaki erdemleri, vatan, millet, bayrak, sorumluluk bilinci gibi insani değerleri özümsemelerinde etkin bir işleve sahiptir" denilerek yapılan açıklama, şu şekilde devam ediyor: "Bu kurslarda lisans eğitimi yanında okul öncesi eğitimi formasyonu da olan öğretmenler görevlendirilmekte, çocukların fiziksel, duygusal ve bilişsel gelişimini destekleyen etkinlikler yapılmaktadır. 4-6 Yaş Grubu Kur'an Kurslarımıza milletimizin gösterdiği büyük teveccüh memnuniyet vericidir. Vatandaşlarımızın bu konudaki taleplerini karşılayabilmek için gerekli fiziki imkanların ve personel desteğinin sağlanması büyük önem arz etmektedir."

Öncelikle, Kuran kurslarına 12 yaş sınırlaması getiren düzenleme 2011 yılında kaldırılmıştı. Düzenlemenin kaldırılması ile Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı müftülükler ile müftülüklerle protokol imzalayan İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri'ne bağlı okullarda okul öncesi dini eğitim dönemi 2011 yılında başlatıldı. 2013-2014 eğitim döneminde ise 10 pilot şehirde uygulamaya başlanan "Kuran Kursları Okul Öncesi Din Eğitimi" projesi, 2015'te ülke geneline yayıldı. Böylelikle okul öncesi dini eğitim programı yalnızca müftülüklere bağlı kurslarda değil, devlet okullarında da verilmeye başlandı.

4-6 yaş grubu Kur'an Kursu uygulaması pedagojik açıdan uygun değildir. 4-6 yaş grubundaki çocukların oyun oynaması, çevresini tanıması ve sosyal davranışlarının gelişmesi gerekmektedir. "Vatan, millet, bayrak" gibi gerici-ırkçı ideolojik söylemlerin körpe beyinlere işlenmesi gerektiği bir yaş grubu ise kesinlikle değildir. Bu uygulamalar ancak çocukların zihinlerinin bulandırılmasına vesile olmaktadır. "4-6 Yaş Grubu Kur'an Kurs-

larımıza milletimizin gösterdiği büyük teveccüh memnuniyet vericidir" söylemi ise, tamamen yanıltıcı ve bir demagojiden ibarettir. Şöyle ki; içinde yaşadığımız sistemde çocuk bakımı tamamıyla aileye, ailede ise anneye indirgenmektedir. Bu en yakıcı toplumsal sorun alanlarının başında gelmektedir. Çocuklarını sosyal aktivitelere, okul öncesi kreş, anaokulu, gündüz bakım evleri gibi eğitim kurumlarına, spor ve sanat gibi alanlara maddi yetersizliklerden kaynaklı gönderemeyen işçi ve emekçiler, çözümü çoğunlukla çocuklarını neredeyse her mahallede ücretsiz bir şekilde sunulan Kur'an Kurslarına göndermekte bulunmaktadır. Ya da genellikle çalışan ancak çocuğunu bırakabileceği kimsesi olmayan emekçiler de bu gibi ücretsiz kurslara başvurmak zorunda bırakılmaktadır. Kısacası 'milletin' gösterdiği o çok büyük "ilgi" tamamen mecburiyetten kaynaklanmaktadır.

Söz konusu Kur'an Kurslarına ilişkin 2020 yılında "4-6 Yaş Grubu Kur'an Kurslarının Eğitim-Öğretim Faaliyetleri ve Problemleri" adında bir makale yayınlan-

dı. Bu makalede yer alan bilgilere göre kursların "öğreticileri"nin yüzde 71,9'u dahi uygulanan öğretim programının öğrencilerin gelişim dönemlerine uygun olmadığını düşünüyor. Makalede, ailelerin çocuklarını din eğitimi almaları için değil, kursları kreş olarak görmeleri nedeniyle gönderdiği tespiti de yer alıyor.

Müftülüklere bağlı söz konusu kuran kurslarında ise basına yansıyan bilgilere göre skandalların ardı arkası kesilmiyor. Henüz mayıs ayında, Erzurum'da bulunan Hacı Bahattin Evgi Yatılı Erkek Kuran Kursu'nda, yedi çocuğa tecavüz edildiği, 16 çocuğa ise işkence yapıldığı ortaya çıktı. Bu olayın ortaya çıkmasının ardından söz konusu Kur'an Kursu'na farklı suçlardan 4 ayrı dava açıldı. Neredeyse düzenli olarak Kur'an Kurslarında benzer istismar olaylarının yaşanması tesadüfi bir durum olmadığını gösteriyor. Böylelikle 4-6 yaş grubu Kur'an Kursları yalnızca pedagojik açıdan değil doğrudan çocukların can güvenliği açısından da büyük bir tehlike oluşturuyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı'na akıtılan dev bütçe, (2022 yılında 15 milyar 491 milyon 857 bin TL bütçe ayrıldı!) yurtlardan kadın sığınma evlerine, okullardan hapisanelere kadar sınırsız bir faaliyet alanının açılması elbette ki bir amaca hizmet etmektedir. Bu dinci-gerici uygulamalar, özellikle 20 yıldır AKP iktidarının yaratmak istediği ehilileştirilmiş, sindirilmiş, sorgulamayan ve itaatkâr bir neslin yetiştirilmesi politikası topluma dönük en açık bir saldırıdır.

DLB'den İstanbul'da anket çalışması

Devrimci Liseliler Birliği, İstanbul'da liseleri "Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için örgütlenmeye!" çağırıyor.

2021-2022 eğitim yılı sona ererken ülkeyi ve dünyayı sarsan ekonomik ve sosyal kriz, eğitimde yaşanan sorunlarla ilgili hazırlanan anket ile liseliler mücadeleye çağırıldı.

İstanbul'da Esenyurt'ta Bahçeşehir Gölet parkı'nda ve Kartal'da farklı liselerden öğrencilerle yapılan anket çalışmasında üniversite sınavları üzerine de sohbet edildi.

Liselilerin derin bir geleceksizlik gerçeği ile yüz yüze olduğu ifade edilen anket çalışmasında DLB'nin "Özgürlüğümüz ve geleceğimiz için DLB'ye" çağrısı yaptığı bildirilerde liselilere ulaştırıldı.

Liseli gençliğin gelecek kaygıları ve yap boza dönen eğitim ve sınav sistemine dair düşüncelerinde alındığı anket çalışmasında örgütlenme çağrısı yapıldı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Sermayenin ekonomi sözcüsünden sistemin itirafı!

Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati'nin AKP'nin Kızılcahamam'daki parti kampında yaptığı açıklama ile uygulanan ekonomi politikaların kime hizmet ettiğini de itiraf etmiş oldu. Nebati şunları söyledi: "Dövizi düşürmek için yüksek faiz artışı yapabiliydik. Ama o zaman üretim bundan olumsuz etkilenirdi. Biz bir yol ayrımına gittik. Enflasyonla birlikte büyümeyi tercih ettik. Yoksa enflasyonu düşürmek için çok sert tedbirler alabilirdik. Büyümeyi tercih ettik. Bu sistemden dar gelirli hâric üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyor. Çarklar dönüyor."

Evet, çarklar dönüyor, dönen çarklar bir tarafta yoksulluğun yani Nebati'nin dediği gibi "dar gelirli"nin sorunlarını derinleştirirken, öte taraftan da zengini daha zengin yapıyor. Özellikle AKP iktidarı döneminde uygulanan politikalar sonucu oluşan rakamsal veriler, bu gerçeği en çıplak biçimde gözler önüne seriyor.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (TÜRK-İŞ) Nisan 2022 araştırmasına göre, açlık sınırı 5 bin 323 TL, yoksulluk sınırı ise 17 bin 340 TL'ye ulaşmış durumda. Başka bir ifadeyle 17 bin 340 TL elde edemeyen aile yoksul olarak kabul ediliyor.

Peki asgari ücretli kaç milyon insan var?

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (DİSK) "Asgari Ücret Gerçeği 2022" raporuna göre Türkiye'de 10 milyon kişi asgari ücretle çalışıyor. Yani 10 milyon kişi açlık sınırı altında, 3 milyon 400 bin kişi ise asgari ücretin al-

tında bir rakamla hayatını sürdürme mücadelesi veriyor. Bırakın yoksul olmayı açlığın kat kat altında bir sefaletle burun buruna milyonlar. Bu rakamları kayıt dışı çalışmayla, çocuk işçiliğiyle, 2500 TL ücretle çalışmaya mecbur bırakılan emeklilerle birlikte 7 milyona varan işsizlikle çarpınca Nebati'nin "dar gelirli" dediği bu ülkenin %70'ini buluyor. Türkçesi %30 rahat yaşasın ve gözlerindeki ışıltı eksilmesin diye, %70'i "kuru ekmeğe" muhtaç hale gelmeli...

Diğer yandan ise uygulanan politikalar ile büyüyen sermaye grupları var. Yani sürekli hazine garantili ihale alan, pandemide teşvike boğulan, Kur Korumalı Mevduat'la bir gecede daha da zengin olan bu kısım için milyonlar sefaletle itiliyor. Bununla da bitmiyor, rüşvetin bini bin para! Belediyelerde yolsuzlukların haddi hesabı yok. Kayyum atanan belediyeler aile şirketi misali borçlandırılıyor.

Saray eşrafı ne lüks yaşamından bir adım geri atıyor ne de ülkeyi daha da çıkmaza sokan sömürü politikalarından... Biz işçi ve emekçilere sürekli ekonomi güzellikleri yapan, gözlerindeki ışıltıdan bahsedenler aslında mevcut düzenin yegâne bekçileridir. Bugün yaşananlar birer yanlış politika değil, siyasal iktidarın tercihinin bir sonucudur. İzlenen ekonomi politika ise sermayenin kendi has programıdır.

Ama Nurettin Nebati'nin söyleminin özü sadece AKP politikalarının iç yüzünü dışa vuruyor. Değişik sermaye kesimlerinin özel tercihleri ne olursa kapitalizmin genel iktisat politikasının ne olduğunu bize gösteriyor. Zengini daha zengin yapmak, işçinin emekçinin ümüğünü sıkmak. AKP'in başarısı ise, tüm bunların üstünü değişik manevra ve politikalarla örmeğe geliyor.

Ortada büyük bir soygun, talan, yağ-

ma ve sömürü var. Peki gündemde ne var? Dış politikada Yunanistan krizi, Rusya-Ukrayna savaşı, Suriye'yle gündeme gelen savaş ve Libya'da süren savaş... İçeride ise körüklenen mülteci düşmanlığı, milyonları sefaletle iten sömürü, açlık ve yoksulluk politikalarıyla tükenen yaşamlar... Ancak bu tablo üzerinden işçi ve emekçilere deniyor ki, sefaletin, açlığın, yoksulluğun, işsizliğin sebebi mülteciler, Aleviler, Kürtler, Araplar, Yunanlılar ve dış güçlerdir...

Charlie Chaplin'nin dediği gibi "Kitleleri birbirine karşı öfkeliendirsek karınlarının açlığını unuturlar."

Sonuç olarak, ortada egemen sınıfın milyonları işsizliğe, yoksulluğa ve savaşa iten politikaları var. Biz işçi ve emekçiler, bunu çalıştığımız fabrikada, atölyede, şantiyede ve bulunduğumuz her alanda yaşıyoruz. Yaşananlar biz işçi ve emekçilere büyük bir sorumluluk yüklemektedir. Bulduğumuz tüm havzalarda sömürü çarklarına karşı birlik olmak için canımızı dişimize katarak mücadele etmeli, sınıf olarak ayağa kalkmalı ve bu sömürücü bezirganlara düzenine dur demeliyiz... Bunun nüvelerini hatta daha da fazlasını 2022 başında başlayan ve halen süren işçi eylemlerinde görüyoruz. Bu eylemleri güçlendirmeli, bulunduğumuz her alanda saldırılara karşı örgütlenip direnmeli, birleşik devrimci bir sınıf hareketi yaratmak için her imkânı ve her aracı etkin bir biçimde harekete geçirmeliyiz.

İZMİR'DEN BİR METAL İŞÇİSİ

EYT'LI İŞÇİDEN MEKTUP...

Gasp edilen emeklilik hakkıma sahip çıkmak için EYT saflarında mücadele veriyorum. Yıllardır tekstil sektöründe çalıştım. Kölelik koşullarının en azgınıyla karşılaştım. İstedikleri sayıyı çıkartmadığımızda ücretsiz olarak bizi mesaiye bırakıyorlardı. Ücretlerimize bir kez zam yapıldığını gördüm. Zam istediğimizde "Çalışıyor musunuz da zam istiyorsunuz? Dışarda işsiz insan çok! Kapı orada işinin geliyorsa" diyorlardı. Sabah girişimiz belli, akşam çıkışımız belli değildi. Mesaisinin mesaisi üç vardiya kalıydık. Servislerin önünü kesip bizi tekrar indirdikleri oluyordu "ürün yetişmedi çalış" diyorlardı. Öyle bir sistemleri

EYT bütün işçilerin sorunudur, sendikalar göreve!

vardı ki; az insanla çok iş dayatıyorlardı. Beş kişinin yapacağı bir işi bir kişiye yüklüyorlardı. Bizi at gibi koşturarak insanlıktan çıkarmışlardı. Bu anlattıklarım yaşadıklarımızın birkaç örneği sadece. İş yerinde Öz İplik-İş Sendikası yetkiliydi. Sendikayı müşteriler istediği için patron kendisi getirmişti. Bizler ne olduğunu anlamadan sendikaya üye olmuştuk. Sendika bir tabeladan ibaret kaldı. Önceki haklarımız neyse üstüne bir şey eklenmedi. Sendika önemli günlerde dağıtılan hediyelerden ibaretti.

Bunca yıl yukarıda anlattığım fabri-

kada ömrümü tükettim ve primim doldu. Ama halen emekli olmadım. Artık bir EYT'liyim. Emeklilikte Yaşa Takılanlar olarak, ki benim gibi milyonlarca işçi var. Böylesi toplumsal bir soruna sendikaların çok duyarsız kaldığını belirtmek istiyorum. İşçi sınıfının bütünü kesen bu sorun karşısında bu kadar edilgen kalmaları, kendilerinin dışında görmeleri anlaşılır şey değildir. 4447 sayılı kanunun iptalini istiyoruz, bu kanun iptal edilirse işçilerde emeklilik için yaş hattının kalkması olacaktır. EYT, sadece primi dolmuş yaşı bekleyenlerin sorunu değildir.

Emekliliği gelmiş ama halen çalışmakta olan EYT'li işçiler olarak, bu hakkımızı işyerlerinin üretim alanlarına taşırsak kazanabiliriz ancak. Bunun için mevcut sendikalara çok görev düşüyor aslında. Benim çalıştığım işyerindeki sorunları birçok fabrikada yaşadığını biliyorum. Bundan dolayı gasp edilen bu hakkımız için işyerlerinde "insan kaynakları müdürü" gibi çalışan sendikacıardan beklemek nafile bir çaba olacaktır. Bizler, ne zaman ki uysal köle olmaktan vazgeçer, insanlık dışı çalışma koşullarını reddedersek, işte o zaman yaşamlarımızda olumlu değişiklikleri görebiliriz.

İşçiler davasına sahip çıkmalı!

TRAKYA'DAN BİR EYT'LI

*Sermaye iktidarınınin zorbalığı özgür
basını susturamaz!*

**“Tutuklanan gazeteciler
serbest bırakılsın!”**